

Školní vzdělávací program

ScioŠkoly Jihlava

Změna je trvalý stav

Identifikační údaje

Název ŠVP

Změna je trvalý stav.

Školní vzdělávací program (dále jen "ŠVP") je zpracován v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem) a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, platným ke dni vydání ŠVP.

Údaje o škole

ScioŠkola Praha Jihlava - základní škola, s.r.o.

IČ: 06336655

třída Legionářů 1578/6, Jihlava 586 01

(dále jen "Škola")

ředitel školy: Mgr. Petr Kolečkář

vedeni_jihlava@scioskola.cz

+420 736 534 741

Zřizovatel

scio s.r.o.

IČ: 10779442

Pobřežní 658/34, Karlín, 186 00 Praha 8

info@scioskola.cz

Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program platí od 1. 9. 2025

V Jihlavě dne 1. 9. 2025

Mgr. Petr Kolečkář v.r.
ředitel školy

Identifikační údaje	2
Název ŠVP	2
Údaje o škole	2
Zřizovatel	2
Platnost dokumentu	2
Charakteristika školy	7
Úplnost a velikost školy	7
Charakteristika pedagogického sboru	7
Dlouhodobé projekty a spolupráce s jinými subjekty	7
Charakteristika ŠVP	8
Zaměření školy	8
Naše mise	8
Naše hodnoty	8
Svoboda	8
Morálka	8
Aktivita	8
Optimismus	9
Odvaha	9
Otevřenost	9
Naše vzdělávací cíle	9
Naše vzdělávací cíle a klíčové kompetence dle RVP ZV	10
Začlenění vzdělávacích cílů ScioŠkol do výuky (strategie pro realizaci klíčových kompetencí)	11
Začlenění průřezových témat	11
Výchovné a vzdělávací strategie – pedagogické zásady ScioŠkol	11
Děti se chtějí a umějí učit	12
Každé dítě je jedinečné	12
Otevřenost světu mimo školu	13
Rozmanité a motivující prostředí	13
Směřující prostředí	13
Bezpečné a přívětivé prostředí	14
Hlavním aktérem učení má být dítě	14
Zpětná vazba, ne známky	15
Zóna nejbližšího rozvoje	16
Víme, že o učení toho hodně nevíme	16
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	17
Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	17
Žáci nadaní a mimořádně nadaní	18
Učební plán	19
Tabulace učebního plánu	19
Rozpis vzdělávacích oblastí / oborů RVP do předmětů	19
1. stupeň	19

2. stupeň	19
Počty vyučovacích hodín v ročníkoch	20
1. stupeň	20
2. stupeň	20
Poznámky k učebnému plánu	20
Obecné poznámky	20
Cizí jazyk	21
Další cizí jazyk	21
Člověk a svět práce	21
Mimoškolní akce	22
Učební osnovy	23
Trivium	23
Obsahové vymezení	23
Časové vymezení	23
Organizační vymezení	23
Výchovné a vzdělávací strategie	23
Vzdělávací obsah	25
1. až 3. ročník	25
Primární výstupy	25
Sekundární výstupy	27
Učivo	28
4. až 5. ročník	28
Primární výstupy	28
Sekundární výstupy	32
Učivo	32
6. až 9. ročník	33
Primární výstupy	33
Sekundární výstupy	38
Učivo	40
Anglický jazyk	40
Obsahové vymezení	40
Časové vymezení	40
Organizační vymezení	40
Výchovné a vzdělávací strategie	41
Vzdělávací obsah	41
1. až 3. ročník	41
Učivo	42
4. až 5. ročník	42
Učivo	43
6. až 9. ročník	43
Primární výstupy	43
Sekundární výstupy	44
Učivo	44
Další cizí jazyk	44

Obsahové vymezení	44
Časové vymezení	44
Organizační vymezení	44
Výchovné a vzdělávací strategie	45
Vzdělávací obsah	45
6. až 9. ročník	45
Učivo	46
Projekt	47
Obsahové vymezení	47
Časové vymezení	47
Organizační vymezení	47
Výchovné a vzdělávací strategie	47
Průřezová témata	47
Vzdělávací obsah	55
1. až 3. ročník	55
Primární výstupy	55
Sekundární výstupy	59
Učivo	60
4. až 5. ročník	61
Primární výstupy	61
Sekundární výstupy	66
Učivo:	68
6. až 9. ročník	69
Primární výstupy	69
Sekundární výstupy	88
Učivo	92
MOST	92
Obsahové vymezení	92
Časové vymezení	92
Organizační vymezení	92
Výchovné a vzdělávací strategie	93
Průřezová témata	94
Vzdělávací obsah	101
1. až 3. ročník	101
Primární výstupy	101
Sekundární výstupy	105
Učivo	107
4. až 5. ročník	107
Primární výstupy	107
Sekundární výstupy	112
Učivo:	114
6. až 9. ročník	114
Primární výstupy	114
Sekundární výstupy	133

Učivo	137
Svět v souvislostech	137
Obsahové vymezení	137
Časové vymezení	137
Organizační vymezení	137
Výchovné a vzdělávací strategie	137
Průřezová témata	137
Vzdělávací obsah	143
6. až 9. ročník	143
Primární výstupy	143
Sekundární výstupy	159
Učivo	161
Tělesná výchova	162
Obsahové vymezení	162
Časové vymezení	162
Organizační vymezení	162
Výchovné a vzdělávací strategie	162
Vzdělávací obsah	163
1. až 5. ročník	163
Primární výstupy	163
Vzdělávací obsah	165
6. až 9. ročník	165
Primární výstupy	165
Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	167
Základní zásady hodnocení	167
Postupy hodnocení	167
Podrobnější pravidla hodnocení	167

Charakteristika školy

Jsme základní škola, která připravuje děti na budoucnost v 21. století. Jsme součástí sítě ScioŠkol.

Úplnost a velikost školy

Poskytujeme základní vzdělávání v obou stupních. Jsme koncipováni jako malá škola do 150 žáků.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogům se u nás říká "průvodci", protože mají roli partnera, mentora, kouče a průvodce vzděláváním.

Dlouhodobé projekty a spolupráce s jinými subjekty

Spolupracujeme především s dalšími školami, zřizovanými společnostmi Scio, a to ve všech aspektech naší činnosti - od sdílení společných základů pedagogické koncepce, přes společné řešení jednotlivých aspektů výchovně-vzdělávacího procesu, až po vzájemné setkávání a síťování mezi zaměstnanci i žáky. Dlouhodobým projektem je tedy především zapojení do sítě ScioŠkol a neustálá společná práce na tvorbě, zlepšování a implementaci společné pedagogické koncepce, z níž dále vyplývá pedagogická koncepce školy.

Charakteristika ŠVP

Základní obrysy našeho vzdělávacího programu vychází z pedagogické koncepce celé sítě ScioŠkol. Tu společně dotváříme v naší škole do podoby, jež je popsána v tomto dokumentu.

Zaměření školy

Naše mise

Připravujeme děti na život v 21. století tak, aby uměly vzít život do svých rukou a mohly se stát tvůrci budoucnosti.

Naše hodnoty

Ve vzdělávání se řídíme následujícími hodnotami, které vychází z našeho humanistického a liberálního pohledu na svět a člověka, kterého chápeme jako svobodného, aktivního a odpovědného jedince.

Svoboda

Věříme, že svoboda jde ruku v ruce s odpovědností. Dětem proto necháváme tolik svobody, kolik odpovědnosti jsou zároveň schopné a ochotné unést.

Znamená to, že se mohou samy rozhodovat co, jak a kdy budou dělat. Věříme, že chybami se děti učí, a proto je za ně netrestáme. Necháváme je, aby se samy vyrovnaly s důsledky svého jednání, a tak přirozeně pochopily vztah mezi svobodou a odpovědností. Společně si stanovujeme pravidla a trváme na tom, abychom je také všichni dodržovali.

Hranici svobody se u každého dítěte snažíme rozpoznat co nejpřesněji, abychom mu záměrně mohli dopřát o stupeň víc volnosti než je aktuální úroveň jeho zodpovědnosti, čímž se krůček po krůčku v této schopnosti rozvíjí.

Morálka

Morálku chápeme jako schopnost uvažovat nezávisle, chovat se ohleduplně a respektovat práva ostatních.

Děti vedeme ke kritickému přemýšlení, zdravé sebedůvěře a ochotě nezištně pomáhat ostatním. Chceme, aby byly empatické a uměly se postavit za hodnoty, kterým důvěřují.

Aktivita

Schopnost aktivně ovlivňovat nejen vlastní vzdělání, ale i směr svého života je pro budoucnost našich dětí klíčová. Proto pojmáme výuku co nejvíc interaktivně. Školu vnímáme jako bezpečné místo, které dětem poskytuje prostor pro poznávání a posouvání vlastních hranic a které jim umožňuje testovat a rozvíjet své schopnosti.

Snažíme se, aby děti zajímalo dění kolem nich a aby se ho chtěly účastnit. Posilujeme jejich přirozenou zvědavost a podporujeme jejich samostatnost. Chceme, aby se nebály vymýšlet, navrhovat a realizovat vlastní nápady, kazit je a vylepšovat.

Optimismus

Jsme přesvědčení o tom, že všechno má svou světlou stránku. Že všechno zlé je k něčemu dobré a že je možné se neustále zlepšovat a růst.

Mezi průvodci i ve vedení školy jsou sami pozitivně naladěni lidé s růstovým nastavením mysli. Charakterizuje nás optimistický přístup k životu, nepříjemnosti bereme s nadhledem a snažíme se z nich čerpat zkušenosti do budoucna. Sklenici vidíme, jak se často říká, z poloviny plnou, ne prázdnou. A k podobnému úhlu pohledu vedeme i děti.

Odvaha

Podporujeme odvážná rozhodnutí dětí jako, vystoupit před ostatní, obhájit vlastní nápad nebo názor, zastat se spolužáka nebo spolužačky, navrhovat neotřelá řešení. Nezpochybňujeme jejich schopnosti a nebráníme jim je testovat a využívat. Odvahu posiluje důvěrné a bezpečné prostředí. Právě takové se snažíme pro děti vytvářet. K tomu být odvážný ale nikoho nenutíme. Respektujeme subjektivní pocit ohrožení každého z nich a těm dobrodružnějším nebráníme pouštět se do situací s jistou mírou rizika – ať už jde o lezení na stromy nebo o cokoli jiného.

Otevřenost

Otevřenost chápeme ve dvou rovinách. Na té první pro nás představuje pravdivost a transparentnost, zatímco na té druhé otevřenost novým podnětům a situacím.

Naše vzdělávací cíle

Při formulaci vzdělávacích cílů jsme vyšli ze čtyř pilířů vzdělávání pro 21. století vymezených roku 1996 Mezinárodní komisí UNESCO vedenou Jacquesem Delorsem:¹

1. Učit se poznávat
2. Učit se být
3. Učit se žít společně
4. Učit se jednat

Tyto čtyři pilíře jsme rozpracovali do osmi vzdělávacích cílů ScioŠkol.

Pilíř vzdělávání	Vzdělávací cíl ScioŠkol
Učit se poznávat	1. – Řídím a poháním své učení
	2. – Vybírám si, co si pouštím do mysli

¹ DELORS J. (ed.): *Učení je skryté bohatství: zpráva Mezinárodní komise UNESCO "Vzdělávání pro 21. století"*. Paříž: UNESCO, 1996.

Učit se být	3. – Rozumím sám/sama sobě
	4. – Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě
Učit se žít společně	5. – Vytvářím a udržuji dobré vztahy
	6. – Konám dobro a stavím se zlu
Učit se jednat	7. – Jsem tvůrcem budoucnosti světa
	8. – Mám život ve svých rukou

Vzdělávací cíle ScioŠkol jsou v případě konkrétního dítěte **kompetencemi**, jimiž má být vybaveno.

Naše vzdělávací cíle a klíčové kompetence dle RVP ZV

Převod mezi vzdělávacími cíli ScioŠkol a klíčovými kompetencemi dle RVP ZV poskytuje následující tabulka:

Klíčová kompetence RVP	Vzdělávací cíl ScioŠkol
Kompetence k učení	1. Řídím a poháním své učení
	2. Vybírám si, co si pouštím do mysli
Kompetence k řešení problémů	4. Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě
	7. Jsem tvůrcem budoucnosti světa
	8. Mám život ve svých rukou
Kompetence komunikativní	1. Řídím a poháním své učení
	5. Vytvářím a udržuji dobré vztahy
Kompetence sociální a personální	3. Rozumím sám/sama sobě
	4. Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě
	5. Vytvářím a udržuji dobré vztahy
Kompetence občanské	2. Vybírám si, co si pouštím do mysli
	6. Konám dobro a stavím se zlu
	7. Jsem tvůrcem budoucnosti světa
	8. Mám život ve svých rukou
Kompetence pracovní	2. Vybírám si, co si pouštím do mysli
	6. Konám dobro a stavím se zlu

	8. Mám život ve svých rukou
Kompetence digitální	1. Řídím a poháním své učení
	2. Vybírám si, co si pouštím do mysli
	4. Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě
	5. Vytvářím a udržuji dobré vztahy

Začlenění vzdělávacích cílů ScioŠkol do výuky (strategie pro realizaci klíčových kompetencí)

Kompetenční vzdělávání je základním kamenem, na kterém je naše škola postavená. Výuka není zaměřená pouze na osvojování obsahu učiva, ale jejím cílem je získávání kompetencí, tedy souboru znalostí, dovedností a postojů. Zastřešujícím cílem je pak v naší škole vedení k učené autonomii, které chápeme jako vedení výuky směřující k tomu, aby se děti chtěly učit a věděly, jak to mohou dělat. K naplňování tohoto cíle škola používá celou řadu metod:

- možnost výběru
- potvrzování vědomí kompetentnosti u dětí
- podíl dětí na řízení školy, zejména na platformě Shromáždění
- podíl dětí na organizaci školy a školních akcí
- minimalizaci školních úloh a maximalizaci reálných situací, které děti řeší
- formativní hodnocení a vlastní hodnocení
- začlenění rodičů do života školy tak, aby rozuměli používaným strategiím a podporovali je

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou všechna začleněna do předmětů Svět v souvislostech, MOST a Prok. Forma realizace průřezových témat a jejich tematických okruhů rovněž odpovídá vzdělávacím formám jednotlivých předmětů, v nichž je to či ono téma realizováno - tyto formy jsou rovněž popsány v charakteristice jednotlivých předmětů v učebních osnovách.

Výchovné a vzdělávací strategie – pedagogické zásady ScioŠkol

Ucelený soupis výchovných a vzdělávacích strategií používaných napříč výchovně-vzdělávacím procesem ve všech ScioŠkolách představují **pedagogické zásady ScioŠkol**. Ty vycházejí z kombinace nejnovějších poznatků vědy, ověřené zahraniční praxe a našich vlastních zkušeností. Tato kombinace v mnoha bodech vyvrací pevně zakořeněné představy o tom, jak by měla škola správně fungovat.

Pedagogické zásady nastavují jak směřování školy tak práci s dětmi. Vycházíme z nich i ve chvílích, kdy ve škole společně o něčem rozhodujeme.

Děti se chtějí a umějí učit

Děti mají přirozenou, evolucí rozvinutou potřebu učit se a rozvíjet. Jen díky tomu se naučily chodit, mluvit, navazovat vztahy atd.

Proto věříme nejen tomu, že se děti chtějí učit, ale i tomu, že ví, jak na to. Zároveň platí, že jejich potřeba a schopnost učit se je velmi křehká a lze ji snadno narušit. Hledáme proto neustále cesty, jak ji posílit a vyhýbáme se přitom postupům, které ji likvidují. A v případě, že už narušená je – což se objevuje nejčastěji u dětí přicházejících z tradičních škol – se ji snažíme obnovit.

Metodu odměny a trestu neboli „cukr a bič“, jak se lidově říká, nepoužíváme. Vnější motivaci, a té vnější negativní obzvlášť (trest či hrozba trestu), se při výuce vyhýbáme. Nenutíme děti k učení. Zaměřujeme se na jejich vnitřní motivaci. Na to, jak ji povzbuzovat, rozvíjet a posilovat. Jak do výuky děti vtáhnout a zaujmout je natolik, že se samy bude chtít aktivně účastnit. Chceme, aby denně zažívaly radost z poznání a objevování.

Ve ScioŠkolách dětem nabízíme možnost volby obsahu, cílů, úrovně, které chtějí dosáhnout, včetně volby metod a postupů, které pro dosažení cíle použijí. Limitem je to, aby volba neomezovala ostatní děti. Nabízíme jim ale také témata, která pokládáme za důležitá a v dané chvíli nezbytná.

Každé dítě je jedinečné

Každé dítě má svou individualitu, jedinečnou strukturu osobnosti, své silné i slabší stránky, své zájmy, potřeby a cíle. Každé dítě se vyvíjí jinou rychlostí, různá vývojová období a učící instinkty se objevují v odlišném věku. Každé dítě přichází s jinými zkušenostmi a znalostmi, s jinými prekoncepty a naivními teoriemi.

Významná polská psycholožka Edyta Gruszczyk-Kolczyńska například prokázala, že připravenost dětí na výuku matematiky se v první třídě liší až o 4 roky a teprve ve čtvrté třídě je 95 % dětí (pořád ještě ne všechny!) schopných plně zvládat matematiku v podobě, v jaké se dětem předkládá. Některé děti si potřebují věci osahat a mít k dispozici spoustu příkladů. Jiné jsou už v nižším věku schopné abstraktního uvažování, rychle se zorientují v chaosu a nepotřebují plán. Další naopak plán, řád a vedení vyžadují. Některé děti přicházejí do školy a už umějí číst i psát, jiné cítí potřebu umět číst až v osmi letech. Některé vyrůstaly v bilingvní rodině a umějí dobře cizí jazyk, jiné ještě nezačaly atd.

Odlišnosti a individualitu nepotlačujeme, naopak je oceňujeme a rozvíjíme. Ve ScioŠkolách se především snažíme všechny rozdíly mezi dětmi respektovat a podmínky učení maximálně přizpůsobit možnostem a potřebám každého z nich. Takový přístup pochopitelně omezuje možnost sestavit jednotný a přesný výukový plán společný všem dětem.

Přes veškerou snahu nezaručuje respektování jedinečnosti každého dítěte individuální přístup v každé situaci. To bohužel z mnoha důvodů není pro školy možné. A nebylo by to

dobré ani pro děti. Nechceme z nich vychovávat sněhové vločky. V životě na ně čeká celá řada situací, ve kterých se budou muset umět přizpůsobit.

Otevřenost světu mimo školu

Děti se učí všude, nejen ve škole. A učí se pořád. Většinu toho, co umíme a známe, se naučíme mimo školní prostředí a často úplně jinak, než záměrným a uvědomělým učením.

Proto je ScioŠkola otevřené prostředí (viz též hodnota Otevřenost). Víme, že pro děti důležité věci se často odehrávají právě mimo školu, a tak hledáme možnosti, jak děti prostřednictvím školy zapojit do skutečného světa. Rádi do školy vnášíme aktuální, palčivá, zajímavá a inspirativní témata. Necháváme děti, aby své zájmy, znalosti a zkušenosti přinášely do školy a rozšiřovaly tak obzory ostatním. Snažíme se také propojit ScioŠkoly s širokou veřejností. To, co ve školách žijeme a co nám funguje, rádi sdílíme s ostatními. Ať už jde o výtvary a projekty dětí, nebo o nový přístup k učení, který jsme u nás vyzkoušeli a který může inspirovat ostatní školy.

Rozmanitě a motivující prostředí

Jedna věc je mít doma plno knih, druhá věc je si v nich číst. Jedna věc je mít v osnovách Ohmův zákon, druhá věc je, jestli je učitel fyziky také nadšený elektrotechnik.

Tím chceme říct, že prostředí, které obklopuje dítě ve škole, a samozřejmě i každého z nás kdekoli jinde, má vždy dvě strany. První jde zpravidla snadno popsat, doložit a třeba i vykázat do třídní knihy, druhou je těžké zachytit a přesně formulovat. První lze „koupit“, zatímco druhá patří k věcem, které se za peníze pořídit nedají.

Ve ScioŠkolách pokládáme za důležitější tu část, která je v lidech. Bohatý a rozmanitý svět věcí a informací dnes obklopuje děti na každém jejich kroku. Ve škole bychom jim proto o to víc chtěli nabídnout rozmanitost lidskou.

Mnohotvárné prostředí ve ScioŠkolách vzniká hlavně propojováním dětí různého věku napříč celou školou. Tak, aby se mohly vzájemně obohacovat, inspirovat, napodobovat a učit se jeden od druhého. S tím souvisí i výběr průvodců tak, aby to byli lidé různého věku, s odlišnými zájmy, schopnostmi a dovednostmi, různých způsobů uvažování i rozdílných temperamentů.

Nejdůležitějším prvkem zdravého školního prostředí je bezesporu všudypřítomná chuť, touha a potřeba učit se. Tu mají sice děti vrozenou, ale jen stěží ji mohou rozvíjet s někým, koho učení nezajímá. Pokud ale děti na průvodcích vidí, že je vzdělávání součástí i jejich života, tím víc jsou samy z učení nadšené.

Směřující prostředí

V době lovců a sběračů bylo smyslem všeho učení v dětství porozumět co nejlépe světu kolem. Nic víc. Všichni ve skupině uměli skoro totéž. Možná jen někdo lépe sestavoval luky a

jiný lépe brousil hroty šípů, někdo lépe stopoval zvěř nebo byl šikovnější v lezení po stromech. Ale v zásadě uměli všichni všechno a všichni stejně. A protože se naše mozky od té doby neměly čas změnit, učící instinkty, kterými jsou děti vybavené, jsou evolucí pořád nastavené tak, že jsou děti schopné naučit se víceméně všechno. Jejich učící instinkty ale nestíhají reagovat na složitost dnešního světa a na vybírání si z tolika dostupných možností, podnětů, informací a lákadel. Mnohotvárné a motivující prostředí nemůže být bezbřehé a nepřehledné. Má být tak obsáhlé, aby děti vždycky našly to, co pro své učení právě potřebují, ale nemusí být neomezené. Když se například děti učí sociálnímu chování, potřebují k tomu poznat dostatečně pestrou skupinu lidí, ale dlouhodobé vztahy pak navazují jen s několika z nich. Kdyby se při každém příchodu do třídy setkávaly s novými dětmi, jistě by to byl problém.

Bezpečné a přívětivé prostředí

Bezpečné prostředí je pro učení nezbytné. Za bezpečné školní prostředí se pokládá takové, ve kterém dětem nehrozí žádné přímé nebezpečí. Neohrožují je spolužáci např. šikanou nebo posměchem ani učitelé např. křikem. Stres ve škole působí i zkoušení, písemka či neudělaný domácí úkol. O bezpečném prostředí pro učení je důležité uvažovat v širším kontextu. Pomůže nám s tím Maslowova pyramida potřeb. Nejvhodnější prostředí pro učení je takové, kde jsou uspokojeny všechny potřeby dítěte s výjimkou té nejvyšší – potřeby seberealizace. Právě ta je pak uspokojována při učení.

Ve ScioŠkolách vytváříme prostředí, které lze nazvat nejen bezpečné, ale i příjemné či přívětivé. Nezapomínáme na to, že dětství a dospívání je plnohodnotná část života, nikoli jen příprava na něj. Bezpečí znamená prostředí, ve kterém se děti umějí orientovat a vědí, jak se v něm chovat. Klíčová pro pocit bezpečí jsou proto předvídatelná, jasná a srozumitelná pravidla života školy, psaná i nepsaná. A také důvěra. V průvodce, ve spolužáky nebo v to, že se věci vyvinou správným směrem.

Bezpečí ovšem není absence rizika či dokonce jistota úspěchu. Bez rizika není pokrok, a není bez něj ani efekt učení. Proto se s dětmi ve ScioŠkolách přiměřeným rizikům nevyhýbáme. Všichni se chceme cítit užiteční a přijímaní druhými lidmi. Navzájem se respektujeme a vytváříme prostředí, které oceňuje práci každého dítěte i průvodce. Děti bereme takové, jaké jsou, jejich případné chyby a slabé stránky nekritizujeme, ale bereme je vždy jako výzvu a podnět ke zlepšení.

Hlavním aktérem učení má být dítě

Učení je vždy aktivní proces, který probíhá v hlavě žáka. Většinou je provázeno i nějakou vnější aktivitou, ale není to podmínka. Někdy jen dítě sedí a poslouchá nebo si něco prohlíží, nebo dokonce jen tak sedí a zdánlivě nedělá vůbec nic. Ale přitom se učí. Dítě se vlastně učí pořád.

Otázkou tak není, zda je dítě aktivní, ale o jakou aktivitu jde. Jak probíhá, kdo ji iniciuje, řídí, kontroluje a co je jejím výsledkem. Když dítě poslouchá výklad učitele, často jeho aktivita spočívá jen v tom, že se snaží zapamatovat si to, co učitel říká. Výsledkem takové aktivity,

pokud je úspěšná, je, že si dítě pamatuje informace, které učitel říkal, a při zkoušení je umí zopakovat. Taková aktivita má i jeden významný vedlejší účinek: dítě se učí memorovat a procvičuje se v zapamatování informací. Zcela jiná je situace, když dítě dělá tu nejpřirozenější věc: zkoumá své okolí, snaží se ho ovládnout, porozumět jeho zákonitostem. Zde je iniciátorem aktivity dítě, plánuje ji, řídí. Jeho činnost se vědomě neorientuje na zapamatování informací. K tomu dochází zcela samovolně, pokud je to třeba. Dítě se neučí proto, aby zopakovalo nějaký text, ale aby ovládlo realitu. A aby ji mohlo ovládnout, potřebuje porozumět jejím zákonitostem. Učí se pak zejména tím, že aktivně zkoumá (zvládá) prostředí, které ho obklopuje.

Ve ScioŠkolách uplatňujeme zásadu: Cokoliv mohou udělat děti, ať to udělají – od úklidu, přes plánování výuky své či pro ostatní, přípravu, plánování či řízení projektu, nákup materiálu, zpětnou vazbu až třeba po vyřizování správní agendy školy a odpovídání na e-maily. A to dokonce i v případě, že při tom chybní (v situacích, které nezpůsobí velké škody či újmy). Dopřáváme dětem přiměřeně jejich možnostem autonomii v tom, jak a kdy se učí nebo co dělají, dáváme jim možnost vybrat si, čemu se budou věnovat. Ideální stav je takový, že každé dítě má maximální autonomii, jakou je samo schopné zvládnout, a plnou podporu v tom, co zatím ještě zvládnout neumí.

Průvodce se upozaďuje. Není tím, kdo do dětí vědění aktivně tlačí, ale ani referentem zábavy, který je celou dobu musí bavit. Jeho úkolem je nabízet dětem příležitosti, otevírat jim dveře. Ve všech případech je ale důležité, aby všichni, tedy vedení školy, průvodci, rodiče a hlavně děti, vnímali, že zodpovědnost za učení mají především děti.

Zpětná vazba, ne známky

Jak se dítě naučí z kostek postavit věž? Staví - věž spadne, pro dítě je to zpětná vazba. Staví líp, věž je vyšší - spadne, a tak dál. Stejně se dítě učí mluvit, chodit atp. Podobně se to naučily i děti, které ve ScioŠkole postavily boudu pro psa, do které se nevešel. Nebylo nutné jim říkat, že to je špatně, nebo je srovnávat s někým, kdo by to postavil líp. Měly dostat pětku za to, že to bylo špatně? Nebo trojku s tím, že to sice byla bouda, ale ne pro tohohle psa? A co takhle jedničku za snahu? Chcete snad po mateřské škole coby rodiče nějaké vysvědčení? Rozdáváte doma dětem známky? Jistěže jim dáváte zpětnou vazbu na to, co dělají, ta je důležitá. Ale nechce se nám věřit, že byste k tomu využívali známkování. Tak proč má spousta lidí dojem, že ve škole se bez toho dítě neobejde?

Ve ScioŠkolách děti nenálepkuje. Vyhýbáme se srovnávání, ať už jde o srovnávání s normou danou předpisem, standardem, či ostatními dětmi. Připadá nám to spíš škodlivé a rozhodně ne užitečné. Zámky ani jiné hodnotící nástroje proto nepoužíváme. Důležité je navést dítě, aby samo odhalilo chybu, kterou udělalo, podpořit ho při její nápravě, případně nabídnout lepší postup.

Podporujeme schopnost dětí vzájemně si poskytovat užitečnou zpětnou vazbu a také zpětnou vazbu přijímat.

Se zpětnou vazbou úzce souvisí i otázka práce s chybou. Chybu ve ScioŠkolách pokládáme za nezbytný zdroj poznání a popud k dalšímu hledání. Chyba je pro nás vždycky výzvou k nápravě.

Zóna nejbližšího rozvoje

Zóna nejbližšího rozvoje je virtuální prostor, úkol, výzva, kde se dítě učí něco, co ještě neumí, ale je v jeho aktuálních možnostech to zvládnout. Na začátku chybuje, postupuje pomalu, váhá, zkouší, vyhledává pomoc. Nakonec ale úkol zvládne. Zóna nejbližšího rozvoje vysvětluje, že se učíme, rosteme a zlepšujeme hlavně tehdy, kdy překračujeme vlastní dosavadní limity. Nebývá to úplně příjemná záležitost, ale o to příjemnější pocit se zvládnutím každé další výzvy dostaví. Učení bez opouštění komfortní zóny zkrátka není možné.

Ve ScioŠkolách se snažíme, aby se každé dítě pohybovalo v zóně svého nejbližšího rozvoje. Proto dětem nebráníme pustit se do obtížných úkolů. Klademe před děti velké výzvy (nejen to, co jim jde), často větší, než je pro ně obvyklé. A když pak nastavené překážky překonají, necháváme je naplno prožít radost a uspokojení z toho, že to zvládly. Na druhou stranu je také přirozené, že se jim čas od času něco nepovede. Do nových situací, výzev a příležitostí žádné z dětí nenutíme. Až přijde čas, pustí se do nich samy od sebe.

Činnosti za zónou nejbližšího rozvoje bývají už riziková příliš. Dnes vám každý ortoped potvrdí, že různé pomůcky, které měly dětem pomoci co nejdříve “na nohy”, jsou nebezpečné a škodlivé. Mohou způsobit propadnutí klenby dětské nohy, poškodit kyčle, zkrivit páteř. Dítě samo nejlépe ví, kdy má začít chodit a my už víme, že snaha pomoci mu chodit co nejdříve může být dokonce nebezpečná. Ale je to třeba u čtení či matematiky jiné? Děti, které jsou předčasně nucené učit se číst, často skončí tak, že sice i nahlas přečtou text, ale vůbec neví, co četly, čtou bez porozumění. Nejpravděpodobnější vysvětlení toho je, že se učily číst mimo zónu nejbližšího rozvoje, dříve než na to byly zralé.

Víme, že o učení toho hodně nevíme

O samotném procesu učení toho (zatím) ví věda jen málo.

V roce 1929 zahájil Louis P. Bénézet, superintendant pro školství v New Hampshire zajímavý experiment. V nejhudších čtvrtích s převahou dětí z rodin, kde žádný z rodičů nemluvil anglicky, pokládal znalost angličtiny za mnohem důležitější než znalost matematiky. Navíc měl dojem, že výuka matematiky v prvních třídách školy dětem víc škodí, než prospívá. Experiment spočíval v tom, že děti až do 6. třídy prostě matematiku, jak ji známe, neměly. Neučily se sčítat, odčítat, násobit ani dělit, natož zlomky. Matematiku užívaly jen tam, kde to bylo nezbytné a ve chvílích, kdy se s ní v běžném životě tak jako tak setkávaly – čísla stránek v učebnici, hodiny, základní měření, finance.

Na začátku 6. třídy tak v testech z matematiky přirozeně zaostávaly za svými vrstevníky z jiných škol. Už v pololetí, tedy za pouhého půl roku, byly ale jejich výsledky v matematice

srovnatelné a na konci šesté třídy své vrstevníky dokonce předčily. Nejvíce bodovaly v úlohách, k jejichž vyřešení je třeba používat zdravý selský rozum.

Dnes většina lidí věří, že s matematikou se má začínat v šesti, nejpozději v sedmi letech. Nakonec, v civilizovaném světě to tak funguje už déle než dvě stě padesát let. Ale je to podobné, jako když lidé v minulosti věřili lékařům, kteří tvrdili, že pouštění žilou je zaručeně zbaví i těch nejhorších neduhů.

Problém není jen v tom, že toho o učení nevíme dost. Větší problém je, že velká část lidí si vůbec neuvědomuje, co všechno nevíme. Z historického vývoje školství je zřejmé, že stovky let se s dětmi ve školách zcela nezodpovědně experimentovalo, navíc v naprostém rozporu s poznatky kognitivních věd. Přitom všichni byli tou dobou přesvědčení, a ve většině škol tomu věří dodnes, že přesně ví, co dělají. Stejně jako při pouštění žilou. A přesto to téměř všechny děti nějak přežily, většina z nich ve zdraví a mnohé z nich se ve školách dokonce i leccos naučily. To svědčí o tom, že člověk je velmi adaptabilní a děti jsou schopné učit se i ve velmi nevhodném a někdy i nepřátelském prostředí. Na téměř cokoli jsou schopné se adaptovat. Někdy ale adaptace (učení) nemá s původními cíli vzdělavatelů nic společného. Třeba když se děti místo látky naučí opisovat.

Ve ScioŠkolách víme, že toho mnoho nevíme. A tak neustále hledáme nejlepší možná řešení. Pouštíme se do různých experimentů s učením, ale vždy s velkou opatrností. Pečlivě přitom sledujeme reakce dětí. Nuda, nezáměr a nespokojenost jsou pro nás signálem, že něco děláme špatně, a tak hledáme nápravu.

Bez ohledu na všechny teorie učení se zdá, že jednou z nejstarších a nejosvědčenějších metod učení je nápodoba. Děti napodobují výrazy, chování, způsoby myšlení, přístup k problémům, hodnotové rámce, koníčky atd. Proto jsme přesvědčení, že i přes všechno, co o učení nevíme, je jednou ze záruk úspěšného učení pečlivý a důsledný výběr průvodců.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Jak plyne již z našich zásad, zejména ze zásady *Každé dítě je jedinečné* a zásady *Zóna nejbližšího rozvoje*, vzdělávání ve ScioŠkole je do velké míry přizpůsobeno tempu a schopnostem každého dítěte, a to bez ohledu na to, zda se dítě nachází ve škatulce "dítě se SVP" nebo nikoli. Málokdy proto identifikujeme děti s potřebou podpůrných opatření prvního stupně - to, co by na jiných školách bylo takovým podpůrným opatřením, je u nás často standardem, který je dítěti dopřán automaticky a bez potřeby formálních kroků. Krom toho je u nás rovněž běžné, že průvodci o jednotlivých dětech a jejich vzdělávacích potřebách hovoří a dále s nimi koordinovaně pracují. Je-li přesto výjimečně potřeba sepsat plán pedagogické podpory pro konkrétní dítě, sepisujeme jej ve spolupráci všech průvodců, kteří s dítětem

pracují, a, je-li to účelné, i s dítětem a jeho rodiči. Takový plán má takovou podobu a strukturu, jaká je v daném případě potřeba.

V případě dětí se závažnějšími potížemi, kdy již identifikujeme možnou potřebu podpůrných opatření druhého či vyššího stupně, postupujeme standardně. Nejprve si tedy v kolektivu průvodců pracujících s daným dítětem, poradenských pracovníků, a, je-li to vhodné, i vedení školy, potvrdíme, že by bylo vhodné doporučit dítěti a jeho zákonným zástupcům návštěvu školského poradenské zařízení, a je-li tomu tak, pak při vhodné příležitosti návštěvu zákonným zástupcům a dítěti doporučíme.

Souhlasí-li zákonný zástupce s návštěvou školského poradenského zařízení a později i s poskytováním podpůrných opatření, řídíme se doporučením školského poradenského zařízení a platnou legislativou, která poskytování podpůrných opatření upravuje. To platí i v případě poskytování vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu. Na poskytování podpůrných opatření dohlíží pracovníci školního poradenského pracoviště. V případě potřeby revize doporučení nebo vydání nového doporučení opětovně doporučíme zákonným zástupcům návštěvu školského poradenského zařízení a následně se opět řídíme jeho doporučením.

Žáci nadaní a mimořádně nadaní

I u nadaných žáků platí, že jelikož vzdělávání ve ScioŠkole je do velké míry přizpůsobeno tempu a schopnostem každého dítěte, málokdy formálně identifikujeme děti s potřebou podpůrných opatření prvního stupně - to, co by na jiných školách bylo takovým podpůrným opatřením, je u nás často standardem, který je dítěti dopřán automaticky a bez potřeby formálních kroků.

Mimořádně nadané dítě může identifikovat kterýkoli průvodce, který s ním přichází do styku a o svých pozorováních uvědomí kmenového (třídního) průvodce. Ten pak téma mimořádného nadání a případných možností podpory žáka nad rámec běžných možností ScioŠkoly otevře zpravidla na *tripartitním setkání* se žákem a zákonným zástupcem. Shodnou-li se na konkrétních krocích, např. na návštěvě školského poradenského zařízení za účelem doporučení individuálního vzdělávacího plánu, postupují škola a zákonný zástupce koordinovaně tak, aby se žákovi dostalo adekvátní podpory. Případný individuální vzdělávací plán je zpracován v souladu s doporučením školského poradenského zařízení a legislativou zpravidla kmenovým (třídním) průvodcem.

Učební plán

Tabulace učebního plánu

Rozpis vzdělávacích oblastí / oborů RVP do předmětů

1. stupeň

Název oblasti / oboru RVP	Dotace RVP	Trivium	Anglický jazyk	Tělesná výchova	Projekt	MOST
Český jazyk a literatura	33	21	0	0	8	4
Cizí jazyk	9	0	9	0	0	0
Matematika a její aplikace	20	17	0	0	3	0
Informatika	2	0	0	0	2	0
Člověk a jeho svět	11	0	0	0	8	3
Umění a kultura	12	0	0	0	8	4
Člověk a zdraví	10	0	0	10	0	0
Člověk a svět práce	5	0	0	0	5	0
Disponibilní časová dotace	16	0	0	0	7	9
Celkem	118	38	9	10	41	20

2. stupeň

Název oblasti / oboru RVP	Dotace RVP	Trivium	Anglický jazyk	Další cizí jazyk	Tělesná výchova	Projekt	MOST	Svět v souvislostech
Český jazyk a literatura	15	14	0	0	0	1	0	0
Cizí jazyk	12	0	8	0	0	4	0	0
Další cizí jazyk	6	0	0	6	0	0	0	0
Matematika a její aplikace	15	14	0	0	0	1	0	0
Informatika	4	0	0	0	0	4	0	0
Člověk a společnost	10	0	0	0	0	2	1	7
Člověk a příroda	20	0	0	0	0	8	3	9
Umění a kultura	9	0	0	0	0	4	5	0
Člověk a zdraví	10	0	0	0	8	1	1	0
Člověk a svět práce	3	0	0	0	0	2	1	0
Disponibilní časová dotace	18	6	0	0	0	1	11	0
Celkem	122	34	8	6	8	28	22	16

Počty vyučovacích hodin v ročnících

1. stupeň

Ročník	Celkem	Trivium	Anglický jazyk	Tělesná výchova	Projekt	MOST
1.	22	7	1	2	9	3
2.	22	6	2	2	9	3
3.	24	8	2	2	9	3
4.	25	8,5	2	2	7	5,5
5.	25	8,5	2	2	7	5,5
celkem	118	38	9	10	41	20

2. stupeň

Ročník	Celkem	Trivium	Anglický jazyk	Další cizí jazyk	Tělesná výchova	Projekt	MOST	Svět v souvislostech
6.	29	8,5	2	0	2	7	5,5	4
7.	31	8,5	2	2	2	7	5,5	4
8.	31	8,5	2	2	2	7	5,5	4
9.	31	8,5	2	2	2	7	5,5	4
celkem	122	34	8	6	8	28	22	16

Poznámky k učebnímu plánu

Obecné poznámky

- Z prvních dvou tabulek na předchozí straně je viditelné, kterými vzdělávacími obory / oblastmi RVP jsou tvořeny jednotlivé vyučovací předměty ScioŠkoly, a pro které předměty jsme využili disponibilní časovou dotaci. Z druhých dvou tabulek je vidět, jaká časová dotace je určena jednotlivým předmětům a jaká je celková časová dotace v jednotlivých ročnících a stupních.
- Pro obory RVP **Český jazyk a literatura**, **Cizí jazyk** a **Matematika a její aplikace** jsou vymezeny samostatné oborové předměty Trivium a Anglický jazyk. Z učebních osnov je však zjevné, že část očekávaných výstupů těchto oborů je přiřazena nejen k oborovému předmětu, ale i k předmětům Svět v souvislostech, Projekt a MOST. Je tomu tak v návaznosti na podobu předmětů Svět v souvislostech, Projekt a MOST,

kde se při vzdělávání nepostupuje lineárně, nýbrž tematicky či projektově. V rámci toho vzniká příležitost pro realizaci mnoha vzdělávacích obsahů, které by jinak byly vyučovány v lineárně pojatých vyučovacích předmětech.

Zařazení do konkrétního předmětu tedy probíhá až při plánování konkrétního časového období (projektového období, pololetí, školního roku či delšího období), v návaznosti na to, zda je zde příležitost učit daný výstup či jeho část projektově nebo jinou vyučovací formou předmětů Svět v souvislostech a Projekt, nebo zda je vhodné učit lineárně. Výuka ve všech předmětech je nicméně vzájemně provázaná a doplňuje se, proto při realizaci konkrétního obsahu se vyučovací předměty vzájemně doplňují. V učebních osnovách jsou nicméně výstupy, jejichž realizaci předpokládáme především v daném předmětu, označeny jako "primární výstupy", zatímco výstupy, jejichž realizaci předpokládáme především v druhém jiném předmětu, označeny jako "sekundární výstupy".

Příkladem budiž výstup oblasti RVP Jazyk a jazyková komunikace, oboru Český jazyk a literatura pro 1. stupeň "ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje". Tento výstup bude zpravidla realizován primárně při slohu v předmětu Trivium, sekundárně ale např. i při tvorbě školního časopisu v předmětu Svět v souvislostech.

Tomu odpovídá i rozvržení časové dotace daných oblastí či oborů do jednotlivých předmětů.

- V souladu s vyhláškou o základním vzdělávání probíhá vyučování všech předmětů nikoli pouze ve třídách, ale i ve spojených či rozdělených třídách nebo výukových skupinách složených ze žáků různých tříd, včetně skupin složených jak ze žáků prvního, tak ze žáků druhého stupně.

Cizí jazyk

- Jako první cizí jazyk vyučuje škola vždy anglický jazyk, a to již od 1. ročníku. Souhlas s výukou cizího jazyka od 1. ročníku je součástí smlouvy o vzdělávání uzavírané se zákonnými zástupci žáka.

Další cizí jazyk

- Další cizí jazyk je žákům nabízen od 7. ročníku. Škola při volbě konkrétního vyučovaného jazyka vychází ze zájmu žáků v daném školním roce. Jazyk se vyučuje v ročníkově smíšených skupinách.

Člověk a svět práce

- Na 2. stupni v rámci oboru Člověk a svět práce realizujeme povinný tematický okruh *Svět práce* a dále v plném rozsahu tematický okruh *Provoz a údržba domácnosti*. Z ostatních vzdělávacích okruhů zařazujeme vybrané výstupy.

Mimoškolní akce

- Vzdělávání ve všech vyučovacích předmětech je uskutečňováno i mimo místo, kde se pravidelně uskutečňuje vzdělávání (tedy mimo školní budovu a přilehlé prostory). Pravidelně jsou zařazovány vícedenní akce, které jsou součástí vzdělávání ve ScioŠkole. Zpravidla se jedná o tyto akce:

Termín	Délka	Ročníky	Druh akce
Začátek školního roku	3 až 6 dní	Všechny	Adaptační pobyt
Leden až březen	5 až 7 dní	6. až 9. ročník	Týden s lyžováním (volitelný)
Červen	3 až 6 dní	Všechny	Letní škola v přírodě

Jednodenní akce a další vícedenní akce jsou plánovány vždy ad hoc pro daný školní rok.

Učební osnovy

Trivium

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura a Matematika a její aplikace. Soustředí se tedy na výuku gramotností nezbytných k dosažení prvního, pátého a osmého vzdělávacího cíle ScioŠkol. Okrajově se předmět Trivium dotýká i dalších vzdělávacích oborů.

Časové vymezení

Časové vymezení je vymezeno výše v učebním plánu.

Organizační vymezení

Organizační formou předmětu je **skupinová výuka**.

Přehled výstupů není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku. Důležitější je připravenost dítěte než příslušný ročník školní docházky; děti nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu a pracovat svým individuálním tempem. Je tedy například možné, aby se dítě, které ještě nezvládlo techniku psaní, ale umí číst, s pomocí učitele zabývalo slovními druhy nebo větnou skladbou. V případech, kdy si dítě vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, mu učitel ukáže, jaké učivo si ještě předem potřebuje osvojit.

Výchovné a vzdělávací strategie

Čtení se v naší škole učí metodou Sfumato (splývavé čtení). Metoda je využívána plošně u všech žáků, přičemž u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ji přizpůsobujeme jejich individuálním možnostem a v případě potřeby doplňujeme o podpůrné prvky z jiných metod.

Při výuce psaní rukou seznamujeme žáky s více způsoby psaného písma a podporujeme je v hledání takového stylu, který jim umožňuje psát čitelně, plynule a s ohledem na hygienické návyky spojené s psaním. Od 4. ročníku se pak zaměřujeme především na rozvoj a kultivaci již osvojeného stylu psaní s cílem, aby písmo bylo dlouhodobě dobře čitelné a funkční.

Matematika je v naší škole vyučována především tzv. Hejného metodou, tedy metodou výuky vyvinutou prof. Milanem Hejným, která je založena na respektování 12 základních principů:

1. Budování schémat - dítě ví i to, co jsme ho neučili.
2. Práce v prostředích - učíme se opakovanou návštěvou.
3. Prolínání témat - matematické zákonitosti neizolujeme.
4. Rozvoj osobnosti - podporujeme samostatné uvažování dětí.
5. Skutečná motivace - když "nevím" a "chci vědět".

6. Reálné zkušenosti - stavíme na vlastních zážitcích dítěte.
7. Radost z matematiky - výrazně pomáhá při další výuce.
8. Vlastní poznatek - má větší váhu než ten převzatý.
9. Role učitele - průvodce a moderátor diskusí.
10. Práce s chybou - předcházíme u dětí zbytečnému strachu.
11. Přiměřené výzvy - pro každé dítě zvlášť podle jeho úrovně.
12. Podpora spolupráce - poznatky se rodí díky diskusi.

Postupem ročníků se Hejného metody neдрžíme zcela striktně a zařazujeme i přístupy založené na klasické výuce matematiky nebo jiných přístupech.

Uplatňované způsoby práce:

- individuální lekce (učitel – žák)
- skupinové lekce (učitel – skupina žáků)
- samostatná práce skupin podle zadaných kritérií
- individuální práce žáka podle zadaných kritérií
- individuální práce (volná práce, samorost/studovna)
- spolupráce dětí (vzájemná pomoc a učení, volná práce dvojic a malých skupin)

Strategie přispívající k realizaci klíčových kompetencí:

- Dbáme na a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem, který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KŘP, KSP, KO)
- Vzdělávací obsah nepředkládáme jako celek, ale dělíme jej na dílčí kroky podle individuálních potřeb žáka. (KU, KŘP, KSP, KO)
- Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce dětí. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)
- Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu projektu i v rámci něj. (KU, KK, KSP, KŘP)
- Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevyjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)
- Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žákovská knihovna, internet). (KU, KŘP)
- Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)
- Využíváme podporující práci s chybou. (KU, KŘP, KP)
- Dbáme na připravené prostředí se specifickým materiálem, který dítě používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KK, KŘP)
- Respektujeme také osobnostní předpoklady žáků. (KSP, KK)
- Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny. (KO, KSP, KP)
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Vzdělávací obsah

1. až 3. ročník

Primární výstupy

Kód	Výstup RVP	Odpovídající výstup ŠVP
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte s porozuměním jednoduché texty.
ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.
ČJL-3-1-08	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.
ČJL-3-1-10	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.
ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Ví, jestli píše nebo mluví a pozná krátké a dlouhé samohlásky.
ČJL-3-2-05	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.
ČJL-5-2-07	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
M-3-1-01	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Rozumí přirozenému číslu v oboru do 1 000 v různých sémantických i strukturálních situacích (stav, operátor, adresa), rozumí číslu jako počet i číslu jako veličina, odhaduje počet drobných prvků v reálném souboru představujícím velká čísla. Rozumí a aktivně používá kmenové zlomky ($1/n$) v různých modelech, řeší slovní úlohy v daném kontextu.
M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Porovnává dvojčíselná čísla ve struktuře i v reálné situaci. Rozkládá číslo na jednotlivé řády v desítkové soustavě, tvoří čísla se stejným ciferným součtem. Rozumí významu číslice v pozičním zápise trojčíselného čísla, užívá trojčíselné číslo v různých sémantických významech.
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Využívá číselnou osu k porovnávání malých přirozených čísel i čísel do 1 000. Zobrazí číslo na

		Číselné ose. Užívá Číselnou osu k zaokrouhlování na desítky. Znázorní na Číselné ose jednociferná i dvojciferná čísla, rozumí uspořádání čísel podle velikosti.
M-3-1-04	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Užívá aditivní i multiplikativní triádu pro popis sémantické situace, rozumí vazbě mezi operacemi sčítání a odčítání a mezi operacemi násobení a dělení. Provádí pamětné aditivní početní operace v oboru do 100 a multiplikativní operace v oboru malé násobilky. Využívá komutativnost i asociativnost operace sčítání, používá pravidla pro přednost početních operací, rozumí významu závorek. Rozlišuje číslo a číslici v aditivní i multiplikativní struktuře, řeší a tvoří algebrogramy a hvězdičkogramy.
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší slovní úlohy z různých sémantických prostředí, včetně úloh vedoucích k porozumění řešení rovnic s jednou nebo se dvěma neznámými. Rozumí úlohám s antisignálem. Řeší a tvoří úlohy se dvěma různými početními operacemi v různém kontextu. Řeší úlohy z oblasti kombinatoriky, logiky, teorie grafů.
M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Používá časové údaje jako procesuální záznam děje. Rozumí cyklickému významu hodin, dnů a týdnů v průběhu jednoho roku. Řeší jednoduché i složitější dynamické slovní úlohy o věku. Používá ciferník i časovou přímku pro řešení úloh s využitím času.
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé i nepřímé úměrnosti. Využívá získané zkušenosti při řešení úloh z reálného života. Doplní další člen logické řady čísel v periodické číselné řadě (řada, která se láme). Rozumí jednoduchým vztahům v širší rodině (švagr, švagrová, teta, strýc).
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Používá tabulku pro evidenci statistických jevů (četnost) i pro evidenci probíhajícího děje (nastupování a vystupování cestujících – mužů i žen). Orientuje se ve schématech z reálného života (divadlo a plán sedadel s různými cenami vstupenek), používá více parametrů mezi jednotlivými body schématu (dětský park s časovými údaji, dvoupodlažní výstaviště), používá grafické symboly (šipky,

		písmena, barvy) k řešení úloh. Odhalí a využije zákonitost tabulky, schématu, grafu.
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozliší a vymodeluje základní mnohoúhelníky (trojúhelníky a čtyřúhelníky) nezávisle na jejich poloze v rovině, určí jejich průvodní jevy (vrcholy, strany, úhlopříčky, výšky) i číselné charakteristiky (obvod, obsah). Rozlišuje jednotlivé typy trojúhelníků (rovnoramenný a rovnostranný) i čtyřúhelníků (lichoběžník, rovnoběžník), pozná další mnohoúhelníky (pětiúhelník, šestiúhelník). Rozumí pojmu přímo i nepřímo shodné rovinné útvary. Využívá krychli jako základní jednotky objemu krychlové stavby. Vytvoří krychlovou stavbu a znázorní ji čtyřmi různými jazyky (model, portrét, plán, průměty, přechází z jednoho jazyka do druhého. Provádí přeměnu stavby přemístěním jedné krychle, rozhodne o shodnosti dvou staveb (posunutí, otočení v prostoru). Používá různé sítě krychle k vyznačení protějších stěn. Rozliší základní tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, kužel a jehlan) a pojmenuje jejich obecné vlastnosti.
M-3-3-02	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Měří a odhaduje délku stran různých mnohoúhelníků. Určí obvod rovinného útvaru jako součet délek všech jeho stran, používá pro určení obvodu vhodná zjednodušení (obecné vztahy). Určí obsah pravoúhelníku jako součin dvou sousedních stran, určí obsah složeného obrazce jako součet navzájem se nepřekrývajících obsahů.
M-3-3-03	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozliší souměrné a nesouměrné rovinné útvary. Dokreslí druhou polovinu souměrného obrazce bez ohledu na pozici osy souměrnosti.

Sekundární výstupy

Kód	Výstup RVP	Odpovídající výstup ŠVP
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Čte básničky a zkouší rýmovat.
ČJL-3-3-04	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Účastní se čtenářské dílny.
ČJL-3-1-07	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.

ČJL-3-2-06	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
ČJS-5-3-02	využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	Zjistí, jak funguje knihovna, navštíví několikrát muzeum a galerii.

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-3-1-02	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

Učivo

Práce s čítankou, dětské knížky, logopedické básničky, správné držení tužky, správné sezení při psaní, práce v písankách, vedení diskuzí, krátké a dlouhé samohlásky, společné čtení a sdílení přečteného textu, rýmování vlastních básniček, čtenářské dílny, vyprávění svého zážitku, návštěva knihovny, muzea, galerie.

Rozvoj porozumění přirozeným číslům do 1 000 v různých kontextech, včetně chápání čísel jako počtu i veličiny a odhadování počtu drobných prvků. Žáci aktivně používají kmenové zlomky ($1/n$) a řeší slovní úlohy. Učí se porovnávat dvojciferná čísla a pracovat s trojcifernými čísly, včetně jejich rozkladu na jednotlivé řády. Číselná osa slouží k porovnávání čísel, zaokrouhlování na desítky a znázorňování čísel. Důraz je kladen na provádění pamětných početních operací do 100 a malé násobilky, využívání pravidel pro početní operace a řešení algebrogramů. Žáci řeší slovní úlohy z různých oblastí, včetně kombinatoriky a logiky, a pracují s časovými údaji, rozumí cyklickým jevům a řeší slovní úlohy s využitím času. Dále se věnují řešení úloh s přímou i nepřímou úměrností, rozpoznávání logických řad čísel a používání tabulek pro evidenci statistických jevů. Učí se rozlišovat a modelovat základní mnohoúhelníky, určovat jejich charakteristiky a rozlišovat shodné rovinné útvary. Práce s krychlí jako základní jednotkou objemu zahrnuje tvorbu krychlových staveb a jejich znázornění různými způsoby. Žáci také rozlišují základní tělesa, odhadují délky stran mnohoúhelníků, určují obvody rovinných útvarů a počítají obsahy pravoúhelníků. Nakonec se učí rozlišovat souměrné a nesouměrné útvary a dokreslovat souměrné obrazy.

4. až 5. ročník

Primární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čte s porozuměním středně složitě kratší texty.
ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační Žánry	Zvládne písemně sdělit i složitější věci.
ČJL-3-2-08	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
ČJL-5-2-01	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Pozná slovo stejného, opačného a podobného významu.
ČJL-5-2-02	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
ČJL-5-2-03	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Seznamuje se se slovními druhy a umí gramaticky správně vyjádřit, co chce sdělit.
ČJL-5-2-04	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Rozpozná spisovnou a nespisovnou řeč a přizpůsobuje způsob řeči situaci.
ČJL-5-2-05	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Učí se poznávat podmět a přísudek.
ČJL-5-2-06	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí	Spojuje informace z jednoduchých vět do souvětí.
ČJL-5-2-08	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Postupně si osvojuje správné psaní i/y.
ČJL-5-2-09	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Osvojuje si psaní čárek ve větách.
ČJL-5-2-09	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Napíše své hodnocení na vysvědčení.
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Vypráví, o čem byla přečtená knížka.
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	tvoří vlastní literární text na dané téma
ČJL-5-3-03	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Pozná návod, článek v časopise, báseň, pohádku.
ČJL-5-3-04	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Pozná prózu a poezii.

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
M-5-1-01	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Užívá efektivní pamětné numerické postupy pro řešení strukturálních aritmetických úloh. Provádí pamětné i písemné početní operace s přirozenými čísly v řádu stovek, tisíců a desetitisíců („Číslo s mnoha nulami,“). Upravuje číselné výrazy se dvěma a více operacemi, rozumí významu závorek.
M-5-1-02	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Seznamuje se s různými postupy pro písemné algoritmy v oboru přirozených čísel (písemné sčítání, odčítání). Užívá různé algoritmy pro písemné násobení přirozených čísel (indické násobení, „čínské,“ násobení, tradiční násobení). Písemně dělí přirozené číslo jednociferným i dvojciferným dělitelem beze zbytku i se zbytkem. Využívá různé písemné algoritmy k nalezení společného dělitele dvou přirozených čísel.
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhluje přirozená čísla a využívá zaokrouhlování k odhadům. Odhaduje správnost řešení pomocí vhodného zaokrouhlování. Využívá číselnou osu s různou základní jednotkou k řešení problémů z reálného života. Využívá zaokrouhlování při práci s daty (aritmetický průměr, evidence jevů).
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší slovní úlohy z oblasti financí, rozlišuje mince i jejich nominální hodnoty. Tvoří úlohy v oboru přirozených čísel týkající se všech početních operací. Při řešení slovních úloh užívá logickou úvahu (slevy, zdražování, osobní a rodinné finance, věk).
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Znázorní část celku v případě, že celek je zadán jako kruh (koláč, ciferník), obdélník (čokoláda, čtverečkovaný papír), úsečka (tyč) i počet prvků (kolečka, fazole, bonbony). Určí hodnotu zlomků zápisem s různými jmenovateli (rozšiřuje a krátí zlomek, užívá základní tvar zlomku).
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Chápe pojem procenta.
M-5-1-06	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Porovnává velikost zlomků pomocí zlomkové zdi i pomocí různých modelů zlomků. Sčítá a odčítá dva zlomky nejen se stejnými jmenovateli, ale i dva různé kmenové zlomky. Využívá k operacím se zlomky různé modely dle vlastní volby.

M-5-1-07	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Přečte a vysvětlí význam desetinného čísla ve vztahu k desetinným zlomkům. Znázorní desetinné číslo s jedním a se dvěma desetinnými místy na číselné ose s různou základní jednotkou. Uspořádá desetinná čísla vzestupně i sestupně, porovná dvě desetinná čísla v sémantickém kontextu. Ke sčítání a odčítání desetinných čísel využívá izomorfismu s přirozenými čísly.
M-5-1-08	porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Používá celá záporná čísla v sémantickém kontextu, rozumí jejich významu. Zapíše hodnotu opačného čísla k celému zápornému číslu. Vyznačí celá záporná čísla na číselné ose. Provádí aditivní početní operace s celými čísly, určí hodnotu číselného výrazu se závorkami.
M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data	Eviduje velké množství statistických dat, rozhoduje o pravdivosti výroků z reálného života. Třídí data podle dvou/tří kritérií, přehledně zaznamená údaje pomocí Vennových diagramů.
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Čte informace ze sloupcového i kruhového diagramu, porovnává získaná data kvantitativně i kvalitativně. Vyhledá údaje v tabulkách, čte dílčí výsledky z tabulek. Užívá aritmetický průměr k řešení úloh v sémantickém kontextu.
M-5-3-01	narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Získává zkušenosti s dalšími rovinnými útvary (deltoid, pravidelné mnohoúhelníky, nekonvexní mnohoúhelníky). Popíše konstrukční postup „krok za krokem,.. Sestrojí význačné mnohoúhelníky podle slovního i ikonického návodu. Využívá vztahy mezi různými mnohoúhelníky (trojúhelník a lichoběžník, obdélník a pravoúhlý trojúhelník).
M-5-3-02	sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Upevňuje pojem obvod mnohoúhelníku jako součet délek všech jeho stran, u významných mnohoúhelníků hledá efektivnější metody výpočtu obvodu (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník, pravidelné mnohoúhelníky).
M-5-3-03	sestrojí rovnoběžky a kolmice	Získává další zkušenosti s relacemi mezi dvěma úsečkami (shodnost, rovnoběžnost, kolmost), sestaví dvojice přímk, které jsou navzájem kolmé/rovnoběžné. Získává zkušenosti s různou vzájemnou polohou dvou přímk (identita, posunutí, otočení). Porovnává velikosti úhlů s pravým úhlem, pojmenuje ostrý a tupý úhel. Seznamuje se s tvorbou přímého a plného úhlu.

M-5-3-04	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Určí obsah rovinných útvarů ve čtvercové síti, používá různé způsoby výpočtu obsahu. Objevuje vztah mezi délkou strany a výškou trojúhelníku, určí obsah pravoúhelníku (čtverce a obdélníku) na bílém papíru. Používá různé jednotky obsahu v reálném kontextu (m^2 , cm^2). Určí délku strany čtverce z jeho obsahu, doplní chybějící údaje u dalších rovinných útvarů.
M-5-3-05	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Používá osu souměrnosti pro konstrukci rovnoramenného trojúhelníku a pravidelných mnohoúhelníků. Rozvíjí představy o osově i středově souměrných rovinných útvarech. Sestrojí osu úhlu, čtyřúhelníku i trojúhelníku překládáním papíru i eukleidovskými pomůckami.
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řeší jednoduché lineární rovnice v různých kontextech, užívá izomorfismus k řešení různorodých úloh. Znázorní grafem i tabulkou přímo i nepřímo závislé veličiny. Objevuje a využívá různé závislosti pro řešení nestandardních úloh. Používá různé řešitelské strategie nezávislé na obvyklých postupech (pokus–omyl, vyčerpání všech možností, řešení od konce).

Sekundární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-5-1-03	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Všimá si, že když jsou informace neúplné, mohou být zavádějící, i když jsou pravdivé.
ČJL-5-1-04	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Prezentuje práci na svém projektu.
ČJL-5-1-05	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Vede správně dialog a telefonický rozhovor.
ČJL-5-1-07	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Umí v různých situacích ústně vyjádřit, co chce sdělit, způsob vyjadřování přizpůsobuje situaci.

Učivo

Četba knih přiměřených věku, čtenářské dílny, sdílení textů, vyhledávání a rozlišování podstatných informací v textu, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, rozlišení di, ti, ni/dy, ty, ny, podobně znějící skupiny bě, pě, vě, velká písmena na začátku věty a ve vlastním jméně, kořen, předpona, příponová část, podstatná jména, slovesa, přídavná jména a pochopení toho, že slova jsou různého druhu, kdo mluví spisovně a kdo nespisovně, větná stavba - kdo

je původce děje, co dělá původce děje, vyjmenovaná slova, psaní sebehodnocení, sdílení četby ústně i písemně, návod, článek v časopise, báseň, pohádka, četba poezie, respektující komunikace v kruhu (dialog), telefonování, vyjadřování svých potřeb a názorů, prezentace vlastního projektu.

Děti se naučí efektivně řešit aritmetické úlohy pomocí pamětných numerických postupů. Budou provádět početní operace s přirozenými čísly, a to jak pamětně, tak písemně, včetně práce s čísly v řádu stovek, tisíců a desetitisíců. Žáci si osvojí úpravy číselných výrazů se dvěma a více operacemi a pochopí význam závorek. Naučí se různé postupy pro písemné sčítání, odčítání a násobení přirozených čísel, včetně indického a čínského násobení. Dále budou písemně dělit přirozená čísla jednocifernými i dvojcifernými děliteli, a to jak beze zbytku, tak se zbytkem. Žáci budou zaokrouhlovat přirozená čísla a využívat zaokrouhlování k odhadům a ověřování správnosti řešení. Budou pracovat s číselnou osou, řešit slovní úlohy z oblasti financí a tvořit vlastní úlohy zahrnující různé početní operace. Naučí se znázorňovat části celku pomocí kruhu, obdélníku, úsečky a počtu prvků, a také určovat hodnotu zlomků a procent. Budou sčítat a odčítat zlomky, porovnávat je a pracovat s desetinnými čísly, včetně jejich uspořádání a porovnání. Naučí se základní operace s celými zápornými čísly, určovat jejich hodnoty a zobrazovat je na číselné ose. V rámci geometrie se žáci seznámí s různými rovinnými útvary, jejich obvody a obsahy, a budou je umět sestavit podle daných postupů. Nakonec se naučí řešit jednoduché lineární rovnice, znázorňovat závislosti veličin grafem a tabulkou a využívat různé strategie řešení úloh.

6. až 9. ročník

Primární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Rozliší hlavní myšlenky v textu.
ČJL-9-1-10	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Účastní se dílny tvůrčího psaní, při psaní textů využívá osvojených gramatických pravidel.
ČJL-9-2-02	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Hraje si se slovy, přemýšlí, jak vytvořit nové české slovo a co znamenají přísloví.

ČJL-9-2-04	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Pracuje se slovy ve větě a v souvětí.
ČJL-9-2-07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V rámci tvůrčího psaní sestavuje texty přiměřené pravopisné úrovni.
ČJL-9-2-08	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
ČJL-9-3-01	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Pracuje v dílně čtení a používá nástroje čtenářské dílny.
ČJL-9-3-02	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Čte ukázky děl různých autorů a diskutuje o jejich typických rysech.
ČJL-9-3-03	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
ČJL-9-3-04	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	tvoří vlastní literární text podle svých schopností
ČJL-9-3-05	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Posuzuje literární kvalitu přečteného textu.
ČJL-9-3-06	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Diskutuje o lyrice, epice a dramatu a přiřazuje k nim ukázky textu a vybrané autory.
ČJL-9-3-07	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Čte různé autory z různých období a literárních směrů a sdílí vzájemně zážitky z četby se spolužáky.
ČJL-9-3-08	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Přemýšlí o rozdílech literárního, filmového a dramatického díla.
D-9-6-02	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Uvažuje o důvodech vzniku národního obrození.

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Sčítá a odčítá zlomky

M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Sčítá a odčítá desetinná čísla
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Používá Pythagorovu větu pro výpočty v trojúhelníku
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Rozhoduje o tom, kdy je potřebný přesný výsledek a kdy je možné použít odhad
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Používá pravidlo pro zaokrouhlování na jednotky a desetiny
M-9-1-03	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Krátí a rozšiřuje zlomky
M-9-1-03	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Převádí zlomky na základní tvar
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Převádí zlomky na desetinná čísla a naopak
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Používá procenta pro vyjádření zlomku
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Pracuje s měřítkem mapy
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Rozdělí úsečku nebo dané číslo na části v daném poměru
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Připravuje směsi podle receptu
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Vyjadřuje část procentem
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Počítá cenu zlevněného zboží
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Určuje hmotnost tělesa ve váhových rovnicích
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu	Řeší Součinné čtverce s proměnnou

	výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Počítá změny množství surovin pro různé množství vytvářených pokrmů pro školní akce
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Připravuje rozpočet na školní jarmark
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Kombinuje a hledá optimální řešení při plánování dopravy na akce školy
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vytvoří model sluneční soustavy
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vytváří grafy pro různé modelové situace
M-9-2-02	porovnává soubory dat	Porovnává soubory dat
M-9-2-03	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Pracuje s trojčlenkou
M-9-2-03	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Získává vztah s lineární závislostí v prostředích Šipkových grafů a slovních úlohách
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Zapisuje hodnoty do tabulky, vynáší do grafu
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Zapisuje graf lineární funkce rovnicí a naopak
M-9-2-05	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Matematizuje jednoduché reálné situace v prostředí Součtových trojúhelníků, Součtinových čtverců, Vah, Egyptského dělení a slovních úloh
M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích i modelování (skládání papíru, dřívka, geodeska)
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Popisuje trojúhelník ostroúhlý, tupoúhlý, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Popisuje čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník, lichoběžník)
M-9-3-03	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku
M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Intuitivně používá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmů kruh a kružnice
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Sestrojuje osu úsečky
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Používá v konstrukcích Thaletovu větu
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a sestrojí čtverec a obdélník
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a sestrojí rovnoběžník
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a sestrojí trojúhelník
M-9-3-07	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Určí počty os souměrnosti různých rovinných útvarů
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Rozezná a popíše krychli, kvádr, válec, kužel a jehlan
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Odhaduje a počítá objem a povrch krychle a kvádra
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Odhaduje a počítá objem a povrch válce
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	Slepí z papíru model krychle a kvádra
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	Slepí z papíru model válce a jehlanu
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádra v rovině
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy

M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Používá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Hledá další možné výsledky a řešení úloh
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší logické a netradiční geometrické úlohy
I-9-1-03	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Při práci se slovními úlohami vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
I-9-1-04	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji
I-9-2-01	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
I-9-2-06	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Sekundární výstupy

ČJL-9-1-05	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Napíše své slovní hodnocení na vysvědčení.
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s	Píše dobře strukturovaný text, v němž pracuje v logickém sledu s informacemi.

	dodržováním pravidel mezivětného navazování	
ČJL-9-2-03	samostatně pracuje s Pravidly Českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Dokáže efektivně využívat vyhledávače pro zjišťování informací a umí si vybrat a používat aplikace, které mu/jí pomáhají při učení.
VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	U konkrétní informace posoudí, zda se jedná o fakt, nebo o názor, oddělí pravdivou, nepravdivou a „názorovou“ část informace.
VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Má povědomí o tom, že existují dezinformační média, weby, zprávy, kampaně a jak fungují.
VO-9-1-04	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
VO-9-4-05	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
VO-9-5-02	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	Pohlíží na budoucnost jako na něco, co může ovlivnit.
CH-9-7-02	aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Zpracuje příručku bezpečného chování ve škole.
CH-9-7-03	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Zpracuje příručku bezpečného chování ve škole.

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
I-9-2-02	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
I-9-2-03	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
F-9-1-01	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	Při vaření odměřuje sytké a tekuté látky a počítá poměry.

F-9-2-02	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Dokáže spočítat průměrnou rychlost tělesa.
----------	---	--

Učivo

Hlavní myšlenka v textu, dílna tvůrčího psaní, přísloví, tvoření vlastních slov, psaní vlastních textů, třídění slovních druhů, spisovatelé a jejich díla, diskuze o spisovatelích a charakteristikách jejich tvorby, spisovný jazyk, nářečí, obecná čeština, sdílení zážitků z četby, divadla, filmu ústně a písemně, vyhledávání informací na internetu a jejich písemné zpracování, diskuze a literatuře, filmu, divadlu, historický vývoj jazyka (zejména doba obrození), čtenářské dílny, diskuzní kroužek literární teorie, diskuzní kroužek o literatuře a autorech, prezentace vlastní práce s důrazem na vhodný jazykový projev, psaní sebehodnocení, argumentace a rozlišení pravdivé a nepravdivé informace a názoru, fake news, pravidla a jejich uplatňování, psaná verze pravidel.

Učivo se soustředí na základní aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly, včetně převodů mezi nimi, a také na aplikaci procent pro různé výpočty. Důležitou součástí je používání Pythagorovy věty pro výpočty v trojúhelníku a rozhodování, kdy je nutný přesný výsledek nebo postačí odhad. Žáci se učí správně zaokrouhlovat čísla, rozšiřovat a krátit zlomky a převádět je na základní tvar. Důraz je kladen na praktické dovednosti, jako je práce s měřítkem mapy, příprava směsí podle receptu nebo výpočet ceny zlevněného zboží. Dále se věnují geometrickým výpočtům, kde se zaměřují na obvody, obsahy různých rovinných útvarů, jako jsou čtverce, obdélníky, rovnoběžníky a trojúhelníky. Učí se sestavovat různé geometrické tvary a pracovat s pojmy jako kruh, kružnice, osová a středová souměrnost. Žáci také analyzují a řeší různé aplikační geometrické úlohy a používají logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení problémů. Načrtávají a sestavují modely 3D objektů, jako jsou krychle, kvádry a válce, a odhadují jejich objemy a povrchy. Při práci se slovními úlohami definují problém, vybírají potřebné informace a modelují situaci pomocí grafů. Zhodnocují správnost dat v modelu a hledají chyby, které následně opravují. Učí se také pracovat s algoritmy a programy, vysvětlují postupy a ověřují správnost řešení, přičemž hledají a opravují chyby. Celkově je kladen důraz na porozumění a aplikaci matematických principů v různých reálných a abstraktních situacích.

Anglický jazyk

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zaměřen na výuku anglického jazyka, jehož zvládnutí je stěžejní zejména pro dosažení prvního a pátého vzdělávacího cíle ScioŠkol. Z hlediska RVP ZV se v něm realizuje obor Cizí jazyk.

Časové vymezení

Časové vymezení je vymezeno výše v učebním plánu.

Organizační vymezení

Organizační formou předmětu je skupinová **výuka**.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kromě obecných výchovných a vzdělávacích strategií ScioŠkoly popsanych v obecné části ŠVP se v anglickém jazyce klade důraz na:

1. **Využívání různých metod výuky:** například direct method – učení se přímým využíváním každodenních frází a vět; didaktické hry.
2. **Komunikativní přístup – aktivní používání jazyka, spíše než důraz na správnost:** průvodce podporuje žáky ve vyjádření jejich myšlenek a dává jim k tomu co největší prostor. Důraz je kladen na využívání jazyka a příznivý komunikační postoj, spíše než na poukazování na chyby a co největší jazykovou správnost.
3. **Využití v reálném prostředí nebo v simulaci reálného prostředí:** je-li to možné, snažíme se žáky pravidelně vystavovat reálným situacím, kde jsou nuceni využít anglický jazyk, nebo takové situace alespoň simulovat. Žáci tak mohou provádět po škole zájemce o vzdělávání, kteří nehovoří česky, natáčet anglická videa, vařit z anglických receptů, jít na exkurzi v angličtině nebo organizovat výlety do zahraničí a vše u toho řešit v cizím jazyce.
4. **Pozitivní práci s chybou:** žáci jsou podporováni v tom, zkoušet komunikovat v angličtině, a nebát se dělat chyby. Kromě neřízené společné komunikace například při hraní her, mají možnost volně vyjádřit svoje myšlenky například ve volném psaní.

Vzdělávací obsah

1. až 3. ročník

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
CJ-3-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám průvodce a reaguje na ně
CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
CJ-3-1-03	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu doprovázeného obrázkem
CJ-3-1-04	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen	Naslouchá a reaguje na průvodce.

	pomalou, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	
CJ-3-1-05	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Osvojuje si mluvenou i psanou slova a slovních spojení.
CJ-5-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Naslouchá a reaguje na průvodce.
CJ-5-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Zeptá se, když nerozumí.
CJ-5-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Naslouchá přiměřeně anglickým slovům a větám.
CJ-5-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Zeptá se, když nerozumí.
CJ-5-2-01	se zapojí do jednoduchých rozhovorů	zapojuje se do jednoduchých rozhovorů
CJ-5-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších témat a podobné otázky pokládá

Učivo

Praktické aktivity, kde studenti reagují na otázky a pokyny učitele pomocí pohybu i hlasu. Písničky a říkanky s jednoduchým textem a rytmem k zapamatování slovní zásoby a k procvičení výslovnosti. Hry, rozhovory na jednoduchá témata a simulace rolí. Opakování a memorování slov a frází v pohybových hrách a pomocí obrázkových kartiček. Práce s knihami a komiksy pro lepší porozumění a čtení. Pracovní listy pro psaní slov a krátkých textů. Audio a videonahrávky, vizuální pomůcky, tabule a reálné předměty. Úkoly a projekty, které vyžadují použití jazyka.

4. až 5. ročník

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
CJ-5-1-03	rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Naslouchá písním a videím.
CJ-5-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny,	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,

	školy, volného času a dalších osvojovaných témat	rodiny, školy, volného času a dalších témat
CJ-5-3-01	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu
CJ-5-3-02	rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Čte s porozuměním krátké texty.
CJ-5-4-01	napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Píše rozsahem přiměřené texty.
CJ-5-4-02	vyplní osobní údaje do formuláře	Vyplní sebehodnocení v angličtině.

Učivo

Použití her, rozhovorů, simulací a rolí v reálných situacích a v reálném prostředí. Interaktivní tabule a multimediální prezentace, flashcards. Praktické aktivity a didaktické hry zaměřené na sdělování informací o sobě, rodině, škole a volném čase. Cvičení založená na poslechu a opakování. Poslech písní a audio nahrávek. Zobrazování videí, obrázků. Použití dalších vizuálních pomůcek a reálných předmětů. Čtení krátkých textů s vizuální podporou. Úkoly a projekty, které vyžadují použití jazyka. Interaktivní cvičení a pracovní listy a šablony pro psaní textů. On-line platformy a aplikace. Použití reálných příkladů formulářů. Psaní deníku, jednoduchých esejí a dopisů. Reflexe o vlastních jazykových dovednostech.

6. až 9. ročník

Primární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
CJ-9-1-01	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Rozumí informacím ve videích a písních.
CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Naslouchá promluvě či konverzaci.
CJ-9-2-01	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Zapojuje se do konverzace.
CJ-9-2-02	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Prezentuje krátký projekt.

CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Hovoří o tom, jak se měl o víkendu.
CJ-9-3-01	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Pracuje s informacemi v textu.
CJ-9-3-02	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Pracuje s informacemi v textu.
CJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Píše sebehodnocení.
CJ-9-4-02	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Napíše krátký text.
CJ-9-4-03	reaguje na jednoduché písemné sdělení	reaguje na jednoduché písemné sdělení

Sekundární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

Učivo

Poslechové aktivity s vizuální podporou (obrázky, flashcards). Překlad a poslech písniček, vzdělávací videa. Diskuse o obsahu písní a videí. Dialogy a konverzace zaměřená na běžné formální i neformální situace. Rozhovory a simulace reálného prostředí. On-line platformy. Prezentace krátkých projektů a referátů. Příprava a prezentace tematických plakátů a prezentací. Cvičení na vyprávění příběhů a popis osob, míst a věcí. Práce s reálnými texty, novinami, letáky a webovými stránkami. Vyhledávání informací podle daných úkolů a otázek. Psaní esejí, dopisů a odpovědí na dopisy a e-maily. Výslovnostní cvičení a nahrávky. Pracovní listy a interaktivní cvičení zaměřená i na sebehodnocení. Diskuse a reflexe o vlastních jazykových dovednostech.

Další cizí jazyk

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Další cizí jazyk je zaměřen na výuku dalšího cizího jazyka. Škola při volbě konkrétního vyučovaného jazyka vychází ze zájmu žáků v daném školním roce. Z hlediska RVP ZV se v něm realizuje obor Další cizí jazyk.

Časové vymezení

Časové vymezení je vymezeno výše v učebním plánu.

Organizační vymezení

Předmět Další cizí jazyk má několik vyučovacích forem:

Skupinová výuka

Žáci jsou rozděleni do skupin dle jednotlivých vyučovaných jazyků a je-li to vhodné, tak i dle úrovně v jednotlivých jazycích.

Studovna

Studovna je časem a prostorem určeným žákům k tomu, aby zde samostatně procvičovali nebo dokončovali práci na vzdělávacích obsazích realizovaných v jiných částech předmětu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kromě obecných výchovných a vzdělávacích strategií ScioŠkoly popsanych v obecné části ŠVP se v dalším cizím jazyce klade důraz na:

1. **Využívání různých metod výuky:** například učení se přímým využíváním každodenních frází a vět; didaktické hry.
2. **Komunikativní přístup – aktivní používání jazyka, spíše než důraz na správnost:** Průvodce podporuje žáky ve vyjádření jejich myšlenek a dává jim k tomu co největší prostor. Důraz je kladen na využívání jazyka a příznivý komunikační postoj, spíše než na poukazování na chyby a co největší jazykovou správnost.
3. **Pozitivní práci s chybou:** Žáci jsou podporováni v tom, zkoušet komunikovat a nebát se dělat chyby.
4. **Jazykový koučink:** Kombinuje principy koučování s metodami jazykového vzdělávání. Namísto tradiční výuky se zaměřuje na potřeby studenta a jeho dosažení jazykových cílů, přičemž kouč funguje jako průvodce, který klade otevřené otázky, podporuje samostatné myšlení a pomáhá s nastavením efektivního samostudia. Tento přístup je vhodný pro motivované studenty, kteří chtějí postupovat vlastním tempem a převzít zodpovědnost za své učení.

Vzdělávací obsah

6. až 9. ročník

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Reaguje na učitele.
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které	Naslouchá slovům a jednoduchým

	jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	větám.
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Zeptá se, když nerozumí.
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Rozpozná některá sdělení ve videích a v písničkách.
DCJ-9-2-01	se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů
DCJ-9-2-01	se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	Zeptá se, když nerozumí.
DCJ-9-2-02	sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Mluví o sobě.
DCJ-9-2-02	sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Neostychá se mluvit před skupinou známých lidí.
DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Pracuje s textem.
DCJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplní formulář o sebehodnocení.
DCJ-9-4-02	napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Napiše jednoduchý text.
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Reaguje na pokyn v pracovním listě.

Učivo

Práce s vizuálními pomůckami a gesty pro porozumění pokynům a otázkám,. Praktické cvičení na reakci na učitele; využívání vizuálních opor pro porozumění slovům a jednoduchým větám. Vizuální pomůcky a poslechové nahrávky, audioknihy, písničky a krátké

rozhovory a diskuse na jejich základě. Aktivní komunikace a dialogy týkající se osobních informací, rodiny, školy a volného času. Práce s jednoduchými informačními nápisy a texty. Cvičení na vyplnění základních údajů a formulářů. Psaní jednoduchých textů a stručných odpovědí na písemná sdělení. Jazykové aplikace a webové platformy. Hry a simulace. Pracovní listy a pracovní sešity. Multimediální prezentace, interaktivní tabule a moderní technologie pro interaktivní prezentace. Magnetické slovníky, flashcards, gramatické kostky.

Projekt

Obsahové vymezení

Všeobecně-vzdělávací předmět Projekt směřuje k dosažení průřezově všech vzdělávacích cílů ScioŠkoly. Z hlediska RVP ZV integruje více povinně vzdělávacích oborů (viz tabulace učebního plánu) RVP a všechna průřezová témata.

Časové vymezení

Časové vymezení je vymezeno výše v učebním plánu.

Organizační vymezení

Předmět Projekt má několik vyučovacích forem:

Měsíční témata

Těžiště vzdělávání předmětu Projekt na prvním stupni v prvním období (1.-3. třída) leží v tematických blocích trvajících vždy asi měsíc. V jejich rámci se žáci zabývají vždy určitým tématem. V rozvrhu hodin je předmět také označován jako Svět v kostce.

Měsíční projekty dle volby

Od 4. třídy je už žákům umožněn výběr z několika nabízených měsíčních témat, na kterých pracují jak skupinově ve věkově smíšených skupinách, tak individuálně. Taktéž mají možnost navrhnout témata s předstihem na následující měsíce. Součástí projektů je pravidelně i výuka mimo budovu a také závěrečná prezentace.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Svět v souvislostech se v plné šíři uplatní obecné výchovné a vzdělávací strategie ScioŠkoly popsané v obecné části ŠVP.

Průřezová témata

V předmětu Svět v souvislostech jsou realizována průřezová témata a jejich tematické okruhy. Jejich předmět podává následující tabulka:

Průřezové téma	Část průřezového tématu	Tematický okruh	Popis tematického okruhu
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Osobnostní rozvoj	Sebepoznání a sebepojetí	já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Osobnostní rozvoj	Seberegulace a sebeorganizace	cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Osobnostní rozvoj	Psychohygiena	dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Osobnostní rozvoj	Kreativita	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Sociální rozvoj	Poznávání lidí	vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Sociální rozvoj	Komunikace	řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho

			pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Sociální rozvoj	Kooperace a kompetice	rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Morální rozvoj	Hodnoty, postoje, praktická etika	analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Občanská společnost a škola	škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Občan, občanská společnost a stát	občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Formy participace občanů v politickém životě	volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	demokracie jako protiva diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Kulturní difference	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Lidské vztahy	právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě

			stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Etnický původ	rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Multikulturalita	multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Princip sociálního smíru a solidarity	odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA		Ekosystémy	les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinou

			ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA		Základní podmínky Života	voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA		Lidské aktivity a problémy Životního prostředí	zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný

			rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den Životního prostředí OSN, Den Země apod.)
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA		Vztah člověka k prostředí	naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany Životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš Životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních

			orientačních prvků v textu
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Stavba mediálních sdělení	příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Vnímání autora mediálních sdělení	identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Fungování a vliv médií ve společnosti	organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě

			jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Tvorba mediálního sdělení	uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Práce v realizačním týmu	redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Vzdělávací obsah

1. až 3. ročník

Primární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
I-5-1-01	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	pracuje s číselnou mřížkou; doplní a rozezná digitální číslice; pracuje s daty pomocí digitálních číslic (např. s časem ve tvaru hodiny : minuty); řeší matematické výrazy s digitálními čísly
I-5-1-02	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	vytvoří program na základě kresby
I-5-1-03	vyčte informace z daného modelu	pomocí obrázku znázorní jev
I-5-3-01	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Rozumí jednoduchým grafům a infografice.

ČJS-3-1-01	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Řekne, kde bydlí a kam chodí do školy, jak se tam dostat, a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
ČJS-3-1-02	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Poznává obec kde bydlí a žije.
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Poznává svou rodinu a její členy.
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Učí se přijímat odlišnosti mezi lidmi.
ČJS-3-2-02	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Poznává povolání svých rodičů.
ČJS-5-2-02	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Ozve se, když někdo porušuje stanovená pravidla, nebo když se setká s bezprávím.
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Naplňuje si práci na projektu.
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Chodí včas do školy a na vyučování.
ČJS-5-3-02	využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	Zjistí, jak funguje knihovna, navštíví několikrát muzeum a galerii.
ČJS-5-4-01	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Zpracuje projekt o neživé a živé přírodě.
ČJS-3-5-01	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím	Přemýšlí o tom, co je a není zdravé.

	elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	
ČJS-3-5-02	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Je-li to třeba, přivolá pomoc.
ČJS-3-5-03	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Rozpozná podezřelé chování, které je potenciálně nebezpečné.
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-5-04	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Bezpečnost na silnici, cesta do školy.
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase	zpívá jednohlasně známé písničky
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	vytleskává a melodizuje jednoduché texty
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	tancuje do rytmu, vyjádří tancem i dynamiku
HV-3-1-05	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	napodobuje melodickou linku, při poslechu hudby označí změnu rytmu a dynamiky
HV-3-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší	pozná kytaru, flétnu, klavír, odliší hudební nástroj a lidský hlas

	hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	
VV-5-1-05	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Pozoruje práce spolužáků a podává zpětnou vazbu.
ČSP-3-1-01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy	pracuje podle slovního návodu a předlohy
ČSP-5-1-01	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Vytváří různé výrobky ze vhodných materiálů.
ČSP-5-1-02	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	vytváří výrobky k tradičním svátkům (Vánoce, Velikonoce)
ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Používá při výrobě drobných předmětů na Jarmark vhodné pracovní nástroje.
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Pracuje s různými stavebnicemi.
ČSP-5-2-01	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Hraje si se stavebnicí
ČSP-5-2-02	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Podle návodu sestaví origami nebo jiný výrobek.
ČSP-5-2-03	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
ČSP-3-3-01	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny	pečuje o nenáročné rostliny
ČSP-5-3-02	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Zalévá správně květiny ve třídě.
ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Používá vhodně hrábě, smeták, motyčku.
ČSP-5-3-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

ČSP-3-4-01	připraví tabuli pro jednoduché stolování	připraví tabuli pro jednoduché stolování
ČSP-5-4-01	orientuje se v základním vybavení kuchyně	orientuje se v základním vybavení kuchyně
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Udržuje v kuchyni pořádek.

Sekundární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte s porozuměním jednoduché texty.
ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
ČJL-3-1-10	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
ČJL-3-2-05	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
ČJL-5-2-07	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vyjadřuje své pocity z přečteného textu
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Čte básničky a zkouší rýmovat.
M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Používá časové údaje jako procesuální záznam děje. Rozumí cyklickému významu hodin, dnů a týdnů v průběhu jednoho roku. Řeší jednoduché i složitější dynamické slovní úlohy o věku. Používá ciferník i časovou přímku pro řešení úloh s využitím času.
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé i nepřímé úměrnosti. Využívá získané zkušenosti při řešení úloh z reálného života. Doplní další člen

		logické řady čísel v periodické číselné řadě (řada, která se láme). Rozumí jednoduchým vztahům v širší rodině (švagr, švagrová, teta, strýc).
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Používá tabulku pro evidenci statistických jevů (četnost) i pro evidenci probíhajícího děje (nastupování a vystupování cestujících – mužů i žen). Orientuje se ve schématech z reálného života (divadlo a plán sedadel s různými cenami vstupenek), používá více parametrů mezi jednotlivými body schématu (dětský park s časovými údaji, dvoupodlažní výstaviště), používá grafické symboly (šipky, písmena, barvy) k řešení úloh. Odhalí a využije zákonitost tabulky, schématu, grafu.
M-3-3-02	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Měří a odhaduje délku stran různých mnohoúhelníků. Určí obvod rovinného útvaru jako součet délek všech jeho stran, používá pro určení obvodu vhodná zjednodušení (obecné vztahy). Určí obsah pravoúhelníku jako součin dvou sousedních stran, určí obsah složeného obrazce jako součet navzájem se nepřekrývajících obsahů.

Učivo

Tvorba koláží a uměleckých projektů. Alternativní využití předmětů. Skupinové projekty a improvizace. Psaní krátkých příběhů nebo prezentování svých zážitků před třídou. Aktivity jako rozpoznávání předmětů podle zvuku, vůně nebo doteku. Kreativní Brainstorming. Fyzické aktivity. Spolupráce na projektech. Aktivity na podporu empatie, sdílení zkušeností. Diskuse ve dvojicích, naslouchací kruhy. Prezentace, dramatické hry. Hry na řešení problémů, týmové projekty. Modelových situací a praktická cvičení pomocí modelů Emu pro pochopení a vykonání programů. Integrace moderní technologie do výuky. Přednášky a workshopy s odborníky. Diskuse o historických příkladech a kulturním dědictví, praktické cvičení. Prezentace a výměna zkušeností. Přednášky, návštěvy komunitních center. Interaktivní workshopy, diskuse a jazykové projekty. Výzkumné projekty, exkurze do přírody a projekty na ochranu přírody. Experimenty a terénní výzkum. Projekty na ochranu ohrožených druhů, exkurze. Diskuse o ekologických problémech, projekty na zlepšení životního prostředí. Recyklační projekty a workshopy. Projekty zaměřené na zlepšení životního prostředí obce, diskuse o ekologii. Analýza problému a návrhy řešení. Analýza jednoduchých grafů nebo

infografik. Role-playing, analýza chování a sebereflexe. Skupinová zpětná vazba, rozhovory s kamarády.

4. až 5. ročník

Primární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-5-1-03	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Všimá si, že když jsou informace neúplné, mohou být zavádějící, i když jsou pravdivé.
ČJL-5-1-04	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Prezentuje práci na svém projektu.
ČJL-5-1-05	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Vede správně dialog a telefonický rozhovor.
ČJL-5-1-06	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
ČJL-5-1-07	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Umí v různých situacích ústně vyjádřit, co chce sdělit, způsob vyjadřování přizpůsobuje situaci.
ČJL-5-1-08	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Pozná, zda mluví spisovně nebo nespisovně.
I-5-2-01	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, v programu najde a opraví chyby
I-5-2-02	popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	používá události ke spuštění činnosti

I-5-2-03	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
I-5-2-04	ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	upraví program pro obdobný problém
I-5-3-02	pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	vyplní frekvenční tabulku výskytů příkazů; vytváří tabulku s různě otočenými dílky; do dvojrozměrné tabulky zapisuje počty výskytů různě otočených dílků; vyplní tabulky počtu výskytů základních příkazů pro programy s hromádkami kartiček
I-5-4-01	najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	
I-5-4-02	propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	vnímá roboty jako digitální zařízení, přemýšlí o tom, kde se s nimi může v reálném životě setkat, diskutuje o chování robotů, o budoucnosti s roboty
I-5-4-03	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
ČJS-5-1-01	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Umístí své bydliště a Prahu do geografických souvislostí.
ČJS-5-1-02	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	určí světové strany
ČJS-5-1-02	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Umí se bezpečně pohybovat a pobývat v přírodě.
ČJS-5-1-03	rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Vyzná se v mapě.
ČJS-5-1-04	vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Poznává regiony České republiky.

ČJS-5-1-06	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Zjišťuje, kdo vede naši republiku a jaké jsou její symboly.
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi,
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Podílí se na přijímání pravidel soužití ve škole a dodržuje je.
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Vyzná se v základních pravidlech chování i mimo školu.
ČJS-5-2-02	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Podílí se na formulování pravidel ve škole.
ČJS-5-2-03	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	Podílí se na nákupech materiálu a vybavení pro školu a školní akce.
ČJS-5-2-03	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	Chápe "moje" a "tvoje".
ČJS-5-3-01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Plánuje práci na projektu.
ČJS-5-3-01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientuje se ve svém rozvrhu hodin v povinných i volitelných aktivitách a umí se jím řídit.
ČJS-5-3-03	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Navštíví několikrát muzeum zaobírající se historií v různých kontextech.
ČJS-5-4-02	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Sestaví kalendář, v němž zohlední roční období.

ČJS-5-4-03	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Seznamuje se s přírodou České republiky.
ČJS-5-4-04	porovnává na základě pozorování základní projevy Života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Rozliší rostliny, houby a živočichy, v rámci živočichů pozná plazy, ptáky, savce, obojživelníky a ryby a bezobratlé.
ČJS-5-4-05	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Posuzuje dopad svého jednání na životní prostředí i vlastní zdraví.
ČJS-5-4-06	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
ČJS-5-5-01	využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Všímá si svých potřeb.
ČJS-5-5-02	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Etapy života - dětství, mládí, dospělost, stáří. Prenatální život.
ČJS-5-5-03	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Rozlišuje strukturovaný a nestrukturovaný čas a pozná, když má některého málo.
ČJS-5-5-05	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Vyjmenuje některé návykové látky a popíše, jak je odmítnout.
ČJS-5-5-06	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Co je zdravé a co není, ochrana zdraví.
ČJS-5-5-07	rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	První pomoc po zranění.
F-9-6-02	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Sestavuje elektrický obvod a měří el. proud a el. napětí pomocí multimetru.
CH-9-1-01	určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Třídí látky podle společných vlastností (el. vodivost, tvrdost, teplota tání, teplota varu)
Z-9-7-02	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
HV-5-1-01	zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zpívá písňe v durových i mollových tóninách
HV-5-1-02	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou,	seznamuje se s notovým zápisem

	tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	
HV-5-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	doprovází zpěv na hudební nástroje
HV-5-1-04	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	odliší v písni sloku od refrénu
HV-5-1-05	vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	zkouší vymyslet vlastní melodie a dokáže improvizovat na perkusivní nástroje
HV-5-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	při poslechu hudby rozpozná změnu tempa a dynamiky
HV-5-1-07	ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	tancuje do rytmu, vyjádří tancem i dynamiku
VV-5-1-01	při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Tvoří výtvarná díla, uvažuje o jejich estetických vlastnostech.
VV-5-1-02	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Tvoří výtvarná díla na základě vlastních zkušeností s materiály a tvary.
VV-5-1-03	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Tři výtvarné tvorby zapojuje více smyslů.
VV-5-1-04	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	Svobodně tvoří na základě vlastních nápadů, názorů, potřeb.
VV-5-1-06	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Výtvarně doprovodí vlastní projekt.
VV-9-1-02	zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Vymýšlí si fantazie o sobě i o světě za 10 či 50 let a hledá k nim materiály.
TV-5-1-03	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Hraje pohybové hry.
TV-5-1-04	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Popíše vhodné hygienické návyky při sportu. První pomoc zraněnému spolužákovi.

TV-5-1-06	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Vytváří a dodržuje pravidla hry.
TV-5-1-07	užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Cvičí podle obrázkového návodu.
TV-5-1-09	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Porovná sportovní výsledky a rozhodne, které jsou lepší.
TV-5-1-11	adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	Popisuje základy bezpečnosti a hygieny při plavání.
TV-5-1-12	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti
ČSP-5-1-04	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Při vyrábění výrobků na školní trhy dodržuje bezpečnost a uklízí pracovní místo.
ČSP-5-3-01	provádí jednoduché pěstelské činnosti, samostatně vede pěstelské pokusy a pozorování	Pečuje o nenáročnou rostlinu, přesadí květiny ve třídě.
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm	připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

Sekundární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čte s porozuměním středně složité kratší texty.
ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Zvládne písemně sdělit i složitější věci.
ČJL-5-2-04	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Rozpozná spisovnou a nespisovnou řeč a přizpůsobuje způsob řeči situaci.

ČJL-5-2-06	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Spojuje informace z jednoduchých vět do souvětí.
ČJL-5-2-08	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Postupně si osvojuje správné psaní i/y.
ČJL-5-2-09	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Napíše své hodnocení na vysvědčení.
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	tvoří vlastní literární text na dané téma
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhluje přirozená čísla a využívá zaokrouhlování k odhadům. Odhaduje správnost řešení pomocí vhodného zaokrouhlování. Využívá číselnou osu s různou základní jednotkou k řešení problémů z reálného života. Využívá zaokrouhlování při práci s daty (aritmetický průměr, evidence jevů).
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší slovní úlohy z oblasti financí, rozlišuje mince i jejich nominální hodnoty. Tvoří úlohy v oboru přirozených čísel týkající se všech početních operací. Při řešení slovních úloh užívá logickou úvahu (slevy, zdražování, osobní a rodinné finance, věk).
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Znázorní část celku v případě, že celek je zadán jako kruh (koláč, ciferník), obdélník (čokoláda, čtverečkovaný papír), úsečka (tyč) i počet prvků (kolečka, fazole, bonbony). Určí hodnotu zlomků zápisem s různými jmenovateli (rozšiřuje a krátí zlomek, užívá základní tvar zlomku).
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Chápe pojem procenta.
M-5-1-08	porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Používá celá záporná čísla v sémantickém kontextu, rozumí jejich významu. Zapiše hodnotu opačného čísla k celému zápornému číslu. Vyznačí celá záporná čísla na číselné ose. Provádí aditivní početní operace s celými čísly,

		určí hodnotu číselného výrazu se závorkami.
M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data	Eviduje velké množství statistických dat, rozhoduje o pravdivosti výroků z reálného života. Třídí data podle dvou/tří kritérií, přehledně zaznamená údaje pomocí Vennových diagramů.
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Čte informace ze sloupcového i kruhového diagramu, porovnává získaná data kvantitativně i kvalitativně. Vyhledá údaje v tabulkách, čte dílčí výsledky z tabulek. Užívá aritmetický průměr k řešení úloh v sémantickém kontextu.
M-5-3-03	sestrojí rovnoběžky a kolmice	Získává další zkušenosti s relacemi mezi dvěma úsečkami (shodnost, rovnoběžnost, kolmost), sestrojí dvojice přímk, které jsou navzájem kolmé/rovnoběžné. Získává zkušenosti s různou vzájemnou polohou dvou přímek (identita, posunutí, otočení). Porovnává velikosti úhlů s pravým úhlem, pojmenuje ostrý a tupý úhel. Seznamuje se s tvorbou přímého a plného úhlu.
M-5-3-04	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Určí obsah rovinných útvarů ve čtvercové síti, používá různé způsoby výpočtu obsahu. Objevuje vztah mezi délkou strany a výškou trojúhelníku, určí obsah pravoúhelníku (čtverce a obdélníku) na bílém papíru. Používá různé jednotky obsahu v reálném kontextu (m ² , cm ²). Určí délku strany čtverce z jeho obsahu, doplní chybějící údaje u dalších rovinných útvarů.

Učivo:

Skupinové projekty, improvizace. Myšlenkové mapy, časové plány a organizace času. Vedení diáře, prioritizace a úkolů. Pravidelná kontrola pokroku. Fyzické aktivity. Brainstorming, kreativní psaní. Umělecké projekty. Alternativní využití předmětů. Skupinové projekty, improvizace. Diskuse o kulturních rozdílech, spolupráce na projektech. Aktivity na podporu empatie, sdílení zkušeností. Role-playing a naslouchání. Skupinové aktivity zaměřené na

týmovou spoluprací. Cvičení na neverbální komunikaci, veřejné mluvení. Diskuse ve dvojicích, naslouchací kruhy. Prezentace, dramatické hry. Hry na řešení problémů, týmové projekty. Volby do studentského parlamentu. Projekty zaměřené na spolupráci s místními orgány. Diskuse o občanských právech, simulace voleb. Přednášky a workshopy s odborníky. Projekty zaměřené na aktivní zapojení do komunity. Diskuse o historických příkladech, praktické cvičení. Prezentace, výměny zkušeností. Mapování, projekty na téma kulturní dědictví. Aktivita na podporu empatie, projekty zaměřené na pomoc druhým. Přednášky, návštěvy komunitních center. Interaktivní workshopy, diskuse. Jazykové projekty. Výzkumné projekty, exkurze do přírody. Historické studie, projekty na ochranu přírody. Laboratorní experimenty, terénní výzkum. Projekty na ochranu ohrožených druhů, exkurze. Diskuse o ekologických problémech, projekty na zlepšení životního prostředí. Recyklační projekty, workshopy. Projekty zaměřené na zlepšení životního prostředí obce, diskuse o ekologii. Analýza problému, návrhy řešení. Analýza chování a sebereflexe. Skupinová zpětná vazba, rozhovory s kamarády. Cvičení na rozpoznání emocí.

6. až 9. ročník

Primární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-9-1-01	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Ověřuje fakta od názorů a hodnocení.
ČJL-9-1-01	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
ČJL-9-1-02	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
ČJL-9-1-03	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
ČJL-9-1-04	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
ČJL-9-1-05	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
ČJL-9-1-06	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních,	Mluví s přípravou i z patra vhodně k situaci.

	nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	
ČJL-9-1-07	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Připraví prezentaci o tématu.
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Prezentuje výsledky své práce.
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Napíše své slovní hodnocení na vysvědčení.
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Píše dobře strukturovaný text, v němž pracuje v logickém sledu s informacemi.
ČJL-9-1-10	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Napíše své slovní hodnocení na vysvědčení.
ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
ČJL-9-2-03	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Dokáže efektivně využívat vyhledávače pro zjišťování informací a umí si vybrat a používat aplikace, které mu/jí pomáhají při učení.
ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Napíše své slovní hodnocení na vysvědčení.
ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Kultivuje svůj jazykový projev v různých komunikačních situacích.
ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Dokáže efektivně využívat vyhledávače pro zjišťování informací.

ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Zajímá se o nové zdroje informací nebo aplikace, experimentuje s nimi a sdílí své zkušenosti s ostatními.
ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Zajímá se o různé zdroje, z kterých lze čerpat informace.
I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Vyčte data a informace ze záznamů o plnění business plánu.
I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Při práci v semináři vyhledává a interpretuje data ke zpracovávanému tématu.
I-9-1-02	navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Převádí data z jednoho média na druhé.
I-9-2-02	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
I-9-2-03	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
I-9-2-05	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
I-9-3-01	vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Podílí se na správě školních informačních systémů.
I-9-3-02	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
I-9-3-04	sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Eviduje zdroje, zhodnotí funkčnost evidence, případně navrhne její úpravu
I-9-4-01	popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě

I-9-4-02	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
I-9-4-03	vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Podílí se na správě školních informačních systémů.
I-9-4-04	poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	Řeší problémy školních informačních systémů.
I-9-4-05	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Pracuje bezpečně se školním Google účtem.
D-9-1-01	uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
D-9-1-02	uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	uvede příklady zdrojů informací o minulosti; navštíví několik muzeí zaměřených na historii
D-9-1-03	orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Orientuje se v hlavních historických epochách.
D-9-2-01	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Seznámí se s některými aspekty života pravěkých lidí.
D-9-2-02	objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Orientuje se v širokém spektru povolání a má představu o povoláních budoucnosti.
D-9-3-01	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Rozumí nutným podmínkám pro výrobu potravin.
D-9-3-02	uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Seznámí se se základy české a světové architektury.
D-9-3-03	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Diskutuje o významu víry a vědy v lidském životě.
D-9-3-03	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Seznámí se základy antické mytologie.
D-9-3-04	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Orientuje se v základech antické civilizace.
D-9-4-01	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Ví o některých změnách, které nastaly na přelomu starověku a středověku.

D-9-4-02	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj Českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Objasní společné historické kořeny slovanských států.
D-9-4-03	vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	vymezí úlohu víry a vědy v životě člověka napříč historií
D-9-4-04	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Má představu o některých aspektech fungování středověké společnosti.
D-9-5-01	vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	Ví, kde mají svůj původ evropské kulturní hodnoty a tradice.
D-9-5-02	vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Orientuje se v různých odnožích křesťanství, včetně jejich historického kontextu.
D-9-5-03	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Orientuje se v počátcích propojenosti současného světa.
D-9-5-04	objasní postavení Českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	objasní postavení Českého státu v podmínkách Evropy v historickém kontextu
D-9-5-05	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	objasní postavení Českého státu v podmínkách Evropy v historickém kontextu
D-9-5-06	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	seznámí s některými prvky současných i historických kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek
D-9-6-01	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
D-9-6-02	objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Zná historické příklady velkých změn v myšlení lidí a jak k těmto změnám došlo.
D-9-6-04	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Chápe rozdíly ve vývoji a úrovni jednotlivých států Evropy a světa.
D-9-7-01	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
D-9-7-02	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Rozumí rozdíl mezi demokracií, diktaturou a totalitou a umí uvést jejich příklady v současném světě i historii.
D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Chápe rozdíl mezi vlastenectvím a nacionalismem.
D-9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Zhodnotí, k čemu vedly a můžou vést antisemitismus, rasismus, nacionalismus a jiné ideologie pracující s méněcenností určitých skupin lidí.
D-9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Zná koncept lidských a občanských práv.
D-9-7-05	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Orientuje se v historickém vývoji Československého státu.
D-9-8-01	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
D-9-8-02	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Ví, že patříme do euroatlantického bloku a přemýšlí o výhodách.
D-9-8-03	posoudí postavení rozvojových zemí	Uvědomuje si rozdělení světa na vyspělý a rozvojový.
D-9-8-04	prokáže základní orientaci v problémech současného světa	prokáže základní orientaci v problémech současného světa
VO-9-1-01	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Zná státní symboly České republiky.
VO-9-1-02	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Ví, odkud pochází, zná pojem vlastenectví, že žádný národ není nadřazený jinému
VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	U konkrétní informace posoudí, zda se jedná o fakt, nebo o názor, oddělí pravdivou, nepravdivou a „názorovou“ část informace.

VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Rozpozná některé argumentační fauly.
VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Má povědomí o tom, že existují dezinformační média, weby, zprávy, kampaně a jak fungují.
VO-9-1-04	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
VO-9-1-05	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
VO-9-1-06	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
VO-9-2-01	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Na základě zpětné vazby od průvodců si dokáže identifikovat oblasti / kritéria pro svůj rozvoj do budoucna.
VO-9-2-02	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Pracuje na sebepoznání.
VO-9-2-03	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Na základě zpětné vazby od průvodců si dokáže identifikovat oblasti / kritéria pro svůj rozvoj do budoucna.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Cíleně a soustavně se věnuje věcem, které ho/ji baví nebo kterým se rozhodl/a věnovat, a dokáže si k nim dohledávat další informace a příležitosti k rozvoji.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Reguluje emoční prožívání tak, aby odpovídalo situaci.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet	Ví, jaké kroky mu/jí pomáhají zvládnout nežádoucí projevy emocí.

	osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Zná řadu spouštěčů svých emocí a snaží se předcházet situacím, ve kterých nemá své emoce pod kontrolou.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Učí se měnit nefunkční vzorce chování při prožívání svých emocí.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Dokáže určit své silné a slabé stránky a přemýšlet o nich.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Dokáže reflektovat, co ovlivnilo jeho/její chování a rozhodování.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Díky záměrné reflexi se učí z různých situací každodenního života, a to i pozorováním druhých.
VO-9-3-01	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
VO-9-3-02	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Sestaví jednoduchý vyrovnaný rozpočet
VO-9-3-03	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
VO-9-3-04	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
VO-9-3-05	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu

VO-9-3-06	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
VO-9-3-07	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu
VO-9-4-01	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
VO-9-4-02	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
VO-9-4-03	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
VO-9-4-04	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
VO-9-4-05	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
VO-9-4-06	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
VO-9-4-07	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
VO-9-4-08	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
VO-9-4-09	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	navštíví orgán státní správy nebo samosprávy

VO-9-4-10	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
VO-9-4-11	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
VO-9-5-01	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Geo - Geopolitické uspořádání světa: Svě znalosti principiálních poznatků umí občas využít ve složitějších situacích a vysvětlit je.
VO-9-5-02	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	Pohlíží na budoucnost jako na něco, co může ovlivnit.
VO-9-5-03	objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Začíná cíleně přemýšlet o podstatě a příčinách různých jevů.
F-9-1-01	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Při vaření odměřuje sytké a tekuté látky a počítá poměry.
F-9-1-02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Při pouštění vodních a lihových raket dokáže vysvětlit princip jejich fungování.
F-9-1-02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Chápe, že při ohřevu vody dochází ke zvýšení pohybu částic.
F-9-1-03	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Ví, že láhev plná vody se v mrazničce roztrhne.
F-9-1-04	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Uhodne hádanku o objemu kila peří a kila železa.
F-9-2-01	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Hází s míčem nebo posílá míč s rotací.
F-9-2-02	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Dokáže spočítat průměrnou rychlost tělesa.
F-9-2-03	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Rozumí tomu, že k otevření dveří není důležitá jenom velikost síly. Ale také směr, kterým na dveře tlačí
F-9-2-03	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Při veslování rozumí tomu, že směr plavby závisí také na směru a rychlosti toku řeky.
F-9-3-01	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Ví, že v papinově hrnci se při vyšším tlaku voda vaří při vyšší teplotě.

F-9-4-01	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Ví, že když má někdo menší výkon, dělá stejnou práci déle.
F-9-4-02	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na Životní prostředí	Uvažuje o tom, od koho bude odebírat elektřinu s ohledem na zdroj výroby el. energie.
F-9-5-01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Pozoruje bouřku a sleduje co se šíří rychleji. Blesk nebo hrom.
F-9-5-01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Dokáže navrhnout materiály pro odhlučnění hudební zkušebny.
F-9-5-02	posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na Životní prostředí	Uvažuje o tom, jak škodí hluk v přírodě.
F-9-6-01	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Dokáže rozsvítit žárovku pomocí ploché baterie a nůžek.
F-9-6-03	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Rozhoduje, jak vede el. proud drát a dřevo.
F-9-6-03	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Přemýšlí o tom, proč trojvrstvé okno izoluje lépe než dvouvrstvé.
F-9-6-04	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Vyrábí elektromagnet.
F-9-6-04	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Vysvětluje, proč se otevře elektromagnetický dveřní zámek.
F-9-6-05	využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	Vyrábí periskop z papíru a zrcátek.
F-9-6-06	rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Vyrábí dalekohled z papíru a skleněných čoček.
F-9-7-01	objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Pozoruje model pohybu planet kolem Slunce ve sluneční soustavě.
CH-9-1-02	pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost	Při práci s chemikáliemi jedná obezřetně.

	vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	
CH-9-2-01	rozlišuje směsi a chemické látky	Třídí předložený materiál na směsi a chemické látky???
CH-9-2-02	vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Vyrobí sirup podle receptu
CH-9-2-03	navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Získá sůl odpařením vody ze slané roztoku.
CH-9-2-04	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Zkoumá vlastnosti vody (pH, tvrdost, kyselost)
CH-9-3-01	používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	Kreslí model atomu a molekuly.
CH-9-3-02	orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Studuje periodickou soustavu chemických prvků.
CH-9-4-01	rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	Studují zápis rovnic chemických reakcí.
CH-9-4-02	aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Rozhoduje o tom, která látka může způsobit výbuch.
CH-9-5-01	porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí.
CH-9-5-02	orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Dělá výzkum vody z různých zdrojů ve svém okolí. Přemýšlí o tom, jak zlepšit její kvalitu.
CH-9-6-01	rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Zjišťuje dopad uhlovodíkových produktů na životní prostředí (benzín, nafta, plasty)
CH-9-6-02	zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Rozhoduje o tom, jaký zdroj paliva použije pro výrobu tepla v domácnosti.
CH-9-6-02	zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a	Vybírá z předložených materiálů ty, které jsou produkty průmyslového zpracování ropy.

	uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	
CH-9-6-03	rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.
CH-9-6-04	uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.
CH-9-7-01	zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Vyjmenuje několik surovin, které po spotřebování nebo znečištění již nelze získat (uhlí, voda, půda)
CH-9-7-02	aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Zpracuje příručku bezpečného chování ve škole.
CH-9-7-03	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Zpracuje příručku bezpečného chování ve škole.
P-9-1-01	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
P-9-1-02	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
P-9-1-03	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
P-9-1-04	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
P-9-2-01	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
P-9-3-02	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
P-9-3-03	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
P-9-4-01	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

P-9-4-03	odvodí na základě pozorování základní projevy chování Živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	odvodí na základě pozorování základní projevy chování Živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04	zhodnotí význam Živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se Živočichy	zhodnotí význam Živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se Živočichy
P-9-5-01	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
P-9-5-02	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
P-9-5-03	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
P-9-5-04	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
P-9-6-01	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
P-9-6-02	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
P-9-6-03	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02	na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
P-9-7-03	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
P-9-7-04	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	aplikuje praktické metody poznávání přírody

Z-9-1-01	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	organizuje a hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
Z-9-1-02	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
Z-9-2-01	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
Z-9-2-02	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
Z-9-2-03	porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
Z-9-3-01	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
Z-9-3-02	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
Z-9-3-03	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
Z-9-4-01	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
Z-9-4-02	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
Z-9-4-03	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Z-9-4-04	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
Z-9-4-05	porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
Z-9-4-06	lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
Z-9-5-01	porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
Z-9-5-02	uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
Z-9-5-03	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Z-9-6-01	vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál Česka v evropském a světovém kontextu
Z-9-6-04	lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
Z-9-6-05	uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
Z-9-7-01	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Z-9-7-02	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

Z-9-7-03	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	zapojuje se do společných hudebních aktivit
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	zapojuje se do společných hudebních aktivit a využívá možnosti svého hlasu při komunikaci ve škole i mimo ni
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	zkouší improvizovat, vymýšlí vlastní rytmický doprovod
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	zkouší doprovodit hudbu tancem
HV-9-1-05	orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	vyjádří vlastní pocit z hudebního díla
HV-9-1-06	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	poslouchá hudbu a zařazuje ji do hudebního stylu
HV-9-1-07	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
VV-9-1-01	vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Má zavedené způsoby, jak o věcech, které ho/ji zajímají, sbírat inspiraci a nápady tak, aby se neztratily.
VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
VV-9-1-04	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření

VV-9-1-05	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
VV-9-1-06	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
VV-9-1-07	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
VZ-9-1-01	respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Tvoří pravidla školy, aktivně se na nich podílí, ověřuje jejich funkčnost.
VZ-9-1-02	vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Popíše chod školy a role členů školy, rozpozná chování které komunitu podporuje a které ji narušuje.
VZ-9-1-03	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Uvědomuje si zdravotní rizika nevyváženého stravování, nedostatečného pohybu, psychické nepohody a odpočinku.
VZ-9-1-04	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Posuzuje míru rizika různého chování na zdraví vlastní i zdraví ostatních.
VZ-9-1-05	usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Zkouší si nové volnočasové aktivity a sporty.
VZ-9-1-06	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm
VZ-9-1-07	dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Uvědomuje si zdravotní rizika nevyváženého stravování, nedostatečného pohybu a odpočinku.
VZ-9-1-08	uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěřá se se zdravotním	Zjišťuje zásady zdravého životního stylu a aplikuje je na své vlastní potřeby a možnosti.

	problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	
VZ-9-1-09	projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Sbírá informace o zdravém životním stylu v dospívání.
VZ-9-1-10	samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Uvědomuje si význam volného času pro relaxaci a „dobití energie“.
VZ-9-1-11	respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Získává informace o změnách, které přináší dospívání. Nastavuje svůj vztah k opačnému pohlaví.
VZ-9-1-12	respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Získává informace o etickém chování v sexualitě.
VZ-9-1-14	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Rozeznává manipulativní způsob komunikace.
VZ-9-1-15	projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Bezpečnost v dopravě. Umí samostatně poskytnout první pomoc.
VZ-9-1-16	uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Přemýšlí o tom, jak jednat v různých situacích ohrožení života a zdraví.
TV-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Naplňuje si vlastní pohybovou aktivitu.
TV-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Zúčastní se aktivity ke zlepšení fyzické zdatnosti.
TV-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Naplňuje rozvíčku.
TV-9-1-04	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím;	Uvažuje o škodlivosti návykových látek a jejich negativním vlivu na fyzickou kondici.

	upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	
TV-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Dokáže predikovat možné nebezpečné situace a předcházet jim.
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Účastní se pohybových her.
TV-9-2-02	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Reflektuje sportovní aktivitu.
TV-9-3-01	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Rozumí základnímu sportovnímu názvosloví - trenér, rozhodčí, sportovec, divák.
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Rozvíjí smysl pro fair play.
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Zná základní práva a povinnosti hráče, rozhodčího, diváka, organizátora jednoduché hry (např. brannbal)
TV-9-3-05	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Umí dělat rozhodčího v nějaké hře.
TV-9-3-06	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Účastní se na organizace turnaje nebo hry.
TV-9-3-07	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
ČSP-9-4-01	provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	Pokud má platební kartu, ví, jak ji používat. Zaplatí v obchodě.
ČSP-9-4-02	ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Získá certifikát k obsluze kuchyňky.

ČSP-9-4-03	správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	Umí samostatně pracovat s běžným nářadím a náčiním.
ČSP-9-4-04	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
ČSP-9-8-01	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
ČSP-9-8-02	posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
ČSP-9-8-03	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
ČSP-9-8-04	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Sekundární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Rozliší hlavní myšlenky v textu.
ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Pracuje se slovy ve větě a v souvětí.
ČJL-9-3-08	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Přemýšlí o rozdílech literárního, filmového a dramatického díla.
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	Rozhoduje o tom, kdy je potřebný přesný výsledek a kdy je možné použít odhad
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	Používá pravidlo pro zaokrouhlování na jednotky a desetiny
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Používá procenta pro vyjádření zlomku
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítka map a plánů	Pracuje s měřítkem mapy

M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Rozdělí úsečku v daném poměru
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Připravuje směsi podle receptu
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Vyjadřuje část procentem
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Počítá cenu zlevněného zboží
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Počítá změny množství surovin pro různé množství vytvářených pokrmů pro školní akce
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Připravuje rozpočet školního jarmarku
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Kombinuje a hledá optimální řešení při plánování dopravy na akce školy
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vytvoří model sluneční soustavy
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vytváří grafy pro různé modelové situace
M-9-2-02	porovnává soubory dat	Porovnává soubory dat
M-9-2-03	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Pracuje s trojčlenkou
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Zapisuje hodnoty do tabulky, vynáší do grafu
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Zapisuje graf lineární funkce rovnicí a naopak
M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích i modelování (skládání papíru, dřívka, geodeska)
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Intuitivně používá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmů kruh a kružnice
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení	Používá v konstrukcích Thaletovu větu

	polohových a nepolohových konstrukčních úloh	
M-9-3-07	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	Slepí z papíru model krychle a kvádrů
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	Slepí z papíru model válce a jehlanu
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Používá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Hledá další možné výsledky a řešení úloh
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší logické a netradiční geometrické úlohy
I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Vyčte data a informace ze záznamů o plnění business plánu.
I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Při práci v semináři vyhledává a interpretuje data ke zpracovávanému tématu.
I-9-1-03	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Při práci se slovními úlohami vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
I-9-1-04	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji
I-9-2-01	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

VO-9-3-06	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace
F-9-4-01	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Ví, že když má někdo menší výkon, dělá stejnou práci déle.
F-9-4-02	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Uvažuje o tom, od koho bude odebírat elektřinu s ohledem na zdroj výroby el. energie.
Z-9-1-01	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
Z-9-6-03	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu
Z-9-7-02	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

Učivo

Projekty zaměřené na spolupráci s místními orgány. Diskuse o občanských právech, simulace voleb. Přednášky a workshopy s odborníky. Diskuse o historických příkladech, praktické cvičení. Prezentace, výměny zkušeností. Projekty zaměřené na mezinárodní výměny, videohovory. Mapování, projekty na téma kulturní dědictví. Organizace setkání s cizinci, korespondence s vrstevníky ze zahraničí. Diskuse o evropských institucích, projekty zaměřené na EU. Simulace jednání evropských institucí, přednášky. Projekty na téma osobní historie, diskuse o identitě. Hry na téma multikulturality, přednášky. Aktivita na podporu empatie, projekty zaměřené na pomoc druhým. Diskuse o lidských právech, projekty na téma etnické rozmanitosti. Přednášky, návštěvy komunitních center. Interaktivní workshopy, diskuse. Jazykové projekty. Projekty zaměřené na inkluzi, diskuse o lidských právech. Projekty zaměřené na inkluzi, diskuse o lidských právech. Výzkumné projekty, exkurze do přírody. Historické studie, projekty na ochranu přírody. Laboratorní experimenty, terénní výzkum. Projekty na ochranu ohrožených druhů, exkurze.

MOST

Obsahové vymezení

Z hlediska RVP ZV integruje více vzdělávacích oborů RVP (viz tabulace učebního plánu) a všechna průřezová témata.

Časové vymezení

Časové vymezení je vymezeno výše v učebním plánu.

Organizační vymezení

Předmět MOST má několik vyučovacích forem:

Samorost

Samorost je časem vyhrazeným k samostatné práci dětí napříč vzdělávacími obsahy. Svou náplň práce si volí samostatně nebo po konzultaci s průvodcem.

Shromáždění

Shromáždění je pravidelným setkáním žáků, průvodců a dalších pracovníků školy, na němž se řeší otázky fungování školy. Rozhoduje o přijímání a rušení pravidel vzájemného soužití ve škole. Dále vytváří prostor, ve kterém má každý ze školy možnost prezentovat vlastní názor, poukázat na nějaký problém, případně navrhnout kroky ke zlepšování naší školy a vzájemného soužití v ní. Na shromáždění se rozvíjí zejména sedmý vzdělávací cíl a části osmého vzdělávacího cíle.

Kruh

Je takové shromáždění v menším, kde se ovšem nesejde celá škola, ale jen část dětí s průvodci, obvykle jeden nebo více ročníků.

Kolej

Kolej je skupina žáků napříč ročníky, kteří se propojují kolem společného zájmu nebo vášně. Scházejí se pravidelně ve vyhrazeném čase a tvoří společenství, kde se mohou věnovat tématu, které je baví a spojuje. V rámci koleje mají děti možnost spolupracovat, učit se od sebe navzájem, sdílet své nápady a rozvíjet své schopnosti v oblasti, která je pro ně smysluplná. Koleje tak podporují rozvoj vztahů mezi žáky z různých ročníků a přispívají k naplňování pátého vzdělávacího cíle ScioŠkol – Buduji a udržuji dobré vztahy.

Mentorské rozhovory

Mentorský rozhovor je pravidelné individuální setkání žáka s jeho mentorem. Mentor je pedagog, který dítě dlouhodobě provází, pomáhá mu nastavovat cíle, podporuje jeho učení i osobní rozvoj a udržuje kontakt mezi školou a rodinou.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu MOST se v plné šíři uplatní obecné výchovné a vzdělávací strategie ScioŠkoly popsané v obecné části ŠVP.

Kompetence k učení

Žáci pracují ve skupinách. Dostávají tak komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy a jejich vzájemné vztahy. Mohou se podílet na výběru tématu i na jeho obsahu tak, aby ho vnímali jako smysluplný, kladou otázky a hledají na ně odpovědi. Žáci pracují s různými informačními zdroji a kriticky hodnotí získané informace. Přebírají ve skupině různé role, plánují práci. Smysluplná práce na tématech, které žáky zajímají, je podněcuje k dalšímu studiu a celoživotnímu učení. Žáci si sestavují vlastní cíle a plánují si realizaci jejich části většinou v měsíčních intervalech.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou postaveni před řešení různých dílčích problémů, přičemž bereme ohled na jejich věk a stupeň samostatnosti. Jsou povzbuzováni k vytváření vlastních originálních postupů řešení, k tomu, aby vytrvali a dotahovali své nápady do konce. Pracujeme s chybou jako s prostředkem učení, vedeme žáky k reflexi svých činů a k přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí. Některá témata se zabývají aktuálními problémy ve společnosti. Žáci se učí přejímat svůj díl zodpovědnosti a podílet se například na řešení sociálních nebo ekologických problémů v místě, kde žijí.

Kompetence komunikativní

Většina práce probíhá ve větších nebo menších skupinkách. Žáci jsou přitom motivováni spolu komunikovat v nejrůznějších situacích. Učí se výstižně vyjadřovat, formulovat svoje myšlenky, naslouchat druhým lidem. Při prezentování vlastní práce se učí kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, využívají informační a komunikační technologie. Žáci se učí komunikovat v dalším cizím jazyce v různých situacích a učí se rozumět specifikům cizojazyčného prostředí v řeči těla, zvuků, předmětů apod.

Kompetence sociální a personální

Při týmové práci žáci vytváří pravidla fungování skupiny. Učí se respektovat názory druhých, přebírají zodpovědnost za své chování. Učitelé svými vlastními postoji a chováním mezi sebou a k žákům přirozeně ovlivňují vzorce chování v celé škole. Motivujeme žáky k vyjadřování jejich názorů a postojů, podporujeme jejich sebedůvěru.

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se aktivně podíleli na fungování školy. Spolupracují na nastavování pravidel společného soužití. v praxi se tak na úrovni příslušné svému věku přirozeně seznamují s fungováním společnosti, učí se chápat společenské normy a pravidla. Žáci se učí respektovat druhé lidi. Povzbuzujeme je k tomu, aby se podíleli na projektech prospěšných společnosti a přírodě.

Kompetence pracovní

Součástí témat, na kterých žáci pracují, je často i praktická činnost. Učí se bezpečně používat různé nástroje, chránit zdraví svoje i spolužáků, brát ohled na ochranu životního prostředí.

Kompetence digitální

Zejména v projektové výuce a v samorostu zcela samozřejmě využíváme informatické nástroje.

Průřezová témata

V předmětu MOST jsou realizována průřezová témata a jejich tematické okruhy. Jejich předmět podává následující tabulka:

Průřezové téma	Část průřezového tématu	Tematický okruh	Popis tematického okruhu
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Osobnostní rozvoj	Sebepoznání a sebepojetí	já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Osobnostní rozvoj	Seberegulace a sebeorganizace	cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Osobnostní rozvoj	Psychohygiena	dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Osobnostní rozvoj	Kreativita	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ	Sociální rozvoj	Poznávání lidí	vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v

VÝCHOVA			odlišnostech; chyby při poznávání lidí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Sociální rozvoj	Mezilidské vztahy	péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Sociální rozvoj	Komunikace	řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Sociální rozvoj	Kooperace a kompetice	rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Morální rozvoj	Hodnoty, postoje, praktická etika	analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a

			prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Občanská společnost a škola	škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Občan, občanská společnost a stát	občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Formy participace občanů v politickém životě	volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	demokracie jako protiva diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Kulturní difference	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Lidské vztahy	právo všech lidí Žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Etnický původ	rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Multikulturalita	multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Princip sociálního smíru a solidarity	odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA		Ekosystémy	les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby

			hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
ENVIRONMEN TÁLNÍ VÝCHOVA		Základní podmínky Života	voda (vztahy vlastností vody a Života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro Život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a Život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
ENVIRONMEN TÁLNÍ VÝCHOVA		Lidské aktivity a problémy Životního prostředí	zemědělství a Životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a Životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a Životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně Životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady

			(odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den Životního prostředí OSN, Den Země apod.)
ENVIRONMEN TÁLNÍ VÝCHOVA		Vztah člověka k prostředí	naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany Životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš Životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost Života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů

			zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Stavba mediálních sdělení	příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Vnímání autora mediálních sdělení	identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Fungování a vliv médií ve společnosti	organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Tvorba mediálního sdělení	uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných

	Činností		sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Práce v realizačním týmu	redakce Školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Vzdělávací obsah

1. až 3. ročník

Primární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-3-1-02	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-03	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
ČJL-3-1-06	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
ČJL-3-1-07	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
ČJL-5-1-10	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Sdělí spolužákům, co dělal o víkendu.
ČJL-3-2-06	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
I-5-4-03	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Zná základní zásady bezpečného chování na internetu a na sociálních sítích.

ČJS-3-1-01	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Řekne, kde bydlí a kam chodí do školy, jak se tam dostat, a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
ČJS-3-1-02	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Poznává obec kde bydlí a žije.
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Poznává svou rodinu a její členy.
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Učí se přijímat odlišnosti mezi lidmi.
ČJS-3-2-02	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Poznává povolání svých rodičů.
ČJS-5-2-02	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Ozve se, když někdo porušuje stanovená pravidla, nebo když se setká s bezprávím.
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Naplňuje si práci na projektu.
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Chodí včas do školy a na vyučování.
ČJS-5-3-02	využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	Zjistí, jak funguje knihovna, navštíví několikrát muzeum a galerii.
ČJS-5-4-01	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Zpracuje projekt o neživé a živé přírodě.
ČJS-3-5-01	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím	Přemýšlí o tom, co je a není zdravé.

	elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	
ČJS-3-5-02	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Je-li to třeba, přivolá pomoc.
ČJS-3-5-03	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Rozpozná podezřelé chování, které je potenciálně nebezpečné.
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-5-04	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Bezpečnost na silnici, cesta do školy.
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase	zpívá jednohlasně známé písničky
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	vytleskává a melodizuje jednoduché texty
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	tancuje do rytmu, vyjádří tancem i dynamiku
HV-3-1-05	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	napodobuje melodickou linku, při poslechu hudby označí změnu rytmu a dynamiky
HV-3-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší	pozná kytaru, flétnu, klavír, odliší hudební nástroj a lidský hlas

	hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	
VV-5-1-05	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Pozoruje práce spolužáků a podává zpětnou vazbu.
ČSP-3-1-01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy	pracuje podle slovního návodu a předlohy
ČSP-5-1-01	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Vytváří různé výrobky ze vhodných materiálů.
ČSP-5-1-02	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	vytváří výrobky k tradičním svátkům (Vánoce, Velikonoce)
ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Používá při výrobě drobných předmětů na Jarmark vhodné pracovní nástroje.
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Pracuje s různými stavebnicemi.
ČSP-5-2-01	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Hraje si se stavebnicí
ČSP-5-2-02	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Podle návodu sestaví origami nebo jiný výrobek.
ČSP-5-2-03	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
ČSP-3-3-01	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny	pečuje o nenáročné rostliny
ČSP-5-3-02	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Zalévá správně květiny ve třídě.
ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Používá vhodně hrábě, smeták, motyčku.
ČSP-5-3-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

ČSP-3-4-01	připraví tabuli pro jednoduché stolování	připraví tabuli pro jednoduché stolování
ČSP-5-4-01	orientuje se v základním vybavení kuchyně	orientuje se v základním vybavení kuchyně
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Udržuje v kuchyni pořádek.

Sekundární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte s porozuměním jednoduché texty.
ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
ČJL-3-1-10	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
ČJL-3-2-05	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
ČJL-5-2-07	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vyjadřuje své pocity z přečteného textu
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Čte básničky a zkouší rýmovat.
M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Používá časové údaje jako procesuální záznam děje. Rozumí cyklickému významu hodin, dnů a týdnů v průběhu jednoho roku. Řeší jednoduché i složitější dynamické slovní úlohy o věku. Používá ciferník i časovou přímku pro řešení úloh s využitím času.

M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé i nepřímé úměrnosti. Využívá získané zkušenosti při řešení úloh z reálného života. Doplní další člen logické řady čísel v periodické číselné řadě (řada, která se láme). Rozumí jednoduchým vztahům v širší rodině (švagr, švagrová, teta, strýc).
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Používá tabulku pro evidenci statistických jevů (četnost) i pro evidenci probíhajícího děje (nastupování a vystupování cestujících – mužů i žen). Orientuje se ve schématech z reálného života (divadlo a plán sedadel s různými cenami vstupenek), používá více parametrů mezi jednotlivými body schématu (dětský park s časovými údaji, dvoupodlažní výstaviště), používá grafické symboly (šipky, písmena, barvy) k řešení úloh. Odhalí a využije zákonitost tabulky, schématu, grafu.
M-3-3-02	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Měří a odhaduje délku stran různých mnohoúhelníků. Určí obvod rovinného útvaru jako součet délek všech jeho stran, používá pro určení obvodu vhodná zjednodušení (obecné vztahy). Určí obsah pravoúhelníku jako součin dvou sousedních stran, určí obsah složeného obrazce jako součet navzájem se nepřekrývajících obsahů.

Učivo

Tvorba koláží a uměleckých projektů. Alternativní využití předmětů. Skupinové projekty a improvizace. Psaní krátkých příběhů nebo prezentování svých zážitků před třídou. Aktivita jako rozpoznávání předmětů podle zvuku, vůně nebo doteku. Kreativní Brainstorming. Fyzické aktivity. Spolupráce na projektech. Aktivita na podporu empatie, sdílení zkušeností. Diskuse ve dvojicích, naslouchací kruhy. Prezentace, dramatické hry. Hry na řešení problémů, týmové projekty. Modelových situací a praktická cvičení pomocí modelů Emu pro pochopení a vykonání programů. Integrace moderní technologie do výuky. Přednášky a workshopy s odborníky. Diskuse o historických příkladech a kulturním dědictví, praktické cvičení. Prezentace a výměna zkušeností. Přednášky, návštěvy komunitních center. Interaktivní workshopy, diskuse a jazykové projekty. Výzkumné projekty, exkurze do přírody a projekty na ochranu přírody. Experimenty a terénní výzkum. Projekty na ochranu ohrožených druhů,

exkurze. Diskuse o ekologických problémech, projekty na zlepšení životního prostředí. Recyklační projekty a workshopy. Projekty zaměřené na zlepšení životního prostředí obce, diskuse o ekologii. Analýza problému a návrhy řešení. Analýza jednoduchých grafů nebo infografik. Role-playing, analýza chování a sebereflexe. Skupinová zpětná vazba, rozhovory s kamarády.

4. až 5. ročník

Primární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-5-1-03	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Všímá si, že když jsou informace neúplné, mohou být zavádějící, i když jsou pravdivé.
ČJL-5-1-04	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Prezentuje práci na svém projektu.
ČJL-5-1-05	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Vede správně dialog a telefonický rozhovor.
ČJL-5-1-06	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
ČJL-5-1-07	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Umí v různých situacích ústně vyjádřit, co chce sdělit, způsob vyjadřování přizpůsobuje situaci.
ČJL-5-1-08	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Pozná, zda mluví spisovně nebo nespisovně.
ČJS-5-1-01	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Umístí své bydliště a Prahu do geografických souvislostí.
ČJS-5-1-02	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	určí světové strany
ČJS-5-1-02	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Umí se bezpečně pohybovat a pobývat v přírodě.
ČJS-5-1-03	rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Vyzná se v mapě.
ČJS-5-1-04	vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury,	Poznává regiony České republiky.

	jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	
ČJS-5-1-06	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Zjišťuje, kdo vede naši republiku a jaké jsou její symboly.
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi,
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Podílí se na přijímání pravidel soužití ve škole a dodržuje je.
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Vyzná se v základních pravidlech chování i mimo školu.
ČJS-5-2-02	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Podílí se na formulování pravidel ve škole.
ČJS-5-2-03	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	Podílí se na nákupech materiálu a vybavení pro školu a školní akce.
ČJS-5-2-03	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	Chápe "moje" a "tvoje".
ČJS-5-3-01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Plánuje práci na projektu.
ČJS-5-3-01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientuje se ve svém rozvrhu hodin v povinných i volitelných aktivitách a umí se jím řídit.
ČJS-5-3-03	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Navštíví několikrát muzeum zabírající se historií v různých kontextech.

ČJS-5-4-02	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Sestaví kalendář, v němž zohlední roční období.
ČJS-5-4-03	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Seznamuje se s přírodou České republiky.
ČJS-5-4-04	porovnává na základě pozorování základní projevy Života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Rozliší rostliny, houby a živočichy, v rámci živočichů pozná plazy, ptáky, savce, obojživelníky a ryby a bezobratlé.
ČJS-5-4-05	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Posuzuje dopad svého jednání na životní prostředí i vlastní zdraví.
ČJS-5-4-06	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
ČJS-5-5-01	využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Všímá si svých potřeb.
ČJS-5-5-02	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Etapy života - dětství, mládí, dospělost, stáří. Prenatální život.
ČJS-5-5-03	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Rozlišuje strukturovaný a nestrukturovaný čas a pozná, když má některého málo.
ČJS-5-5-05	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Vyjmenuje některé návykové látky a popíše, jak je odmítnost.
ČJS-5-5-06	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Co je zdravé a co není, ochrana zdraví.
ČJS-5-5-07	rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	První pomoc po zranění.
F-9-6-02	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Sestavuje elektrický obvod a měří el. proud a el. napětí pomocí multimetru.
CH-9-1-01	určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Třídí látky podle společných vlastností (el. vodivost, tvrdost, teplota tání, teplota varu)
Z-9-7-02	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

HV-5-1-01	zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zpívá písně v durových i mollových tóninách
HV-5-1-02	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	seznamuje se s notovým zápisem
HV-5-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	doprovází zpěv na hudební nástroje
HV-5-1-04	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	odliší v písni sloku od refrénu
HV-5-1-05	vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	zkouší vymyslet vlastní melodie a dokáže improvizovat na perkusivní nástroje
HV-5-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	při poslechu hudby rozpozná změnu tempa a dynamiky
HV-5-1-07	ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	tancuje do rytmu, vyjádří tancem i dynamiku
VV-5-1-01	při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Tvoří výtvarná díla, uvažuje o jejich estetických vlastnostech.
VV-5-1-02	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Tvoří výtvarná díla na základě vlastních zkušeností s materiály a tvary.
VV-5-1-03	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Tři výtvarné tvorbě zapojuje více smyslů.
VV-5-1-04	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	Svobodně tvoří na základě vlastních nápadů, názorů, potřeb.
VV-5-1-06	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Výtvarně doprovodí vlastní projekt.
VV-9-1-02	zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Vymýšlí si fantazie o sobě i o světě za 10 či 50 let a hledá k nim materiály.
TV-5-1-03	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové	Hraje pohybové hry.

	dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	
TV-5-1-04	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Popíše vhodné hygienické návyky při sportu. První pomoc zraněnému spolužákovi.
TV-5-1-06	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Vytváří a dodržuje pravidla hry.
TV-5-1-07	užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Cvičí podle obrázkového návodu.
TV-5-1-09	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Porovná sportovní výsledky a rozhodne, které jsou lepší.
TV-5-1-11	adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	Popisuje základy bezpečnosti a hygieny při plavání.
TV-5-1-12	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti
ČSP-5-1-04	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Při vyrábění výrobků na školní trhy dodržuje bezpečnost a uklízí pracovní místo.
ČSP-5-3-01	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Pečuje o nenáročné rostliny, přesadí květiny ve třídě.
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm	připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

Sekundární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čte s porozuměním středně složité kratší texty.
ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační Žánry	Zvládne písemně sdělit i složitější věci.
ČJL-5-2-04	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Rozpozná spisovnou a nespisovnou řeč a přizpůsobuje způsob řeči situaci.
ČJL-5-2-06	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	Spojuje informace z jednoduchých vět do souvětí.
ČJL-5-2-08	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Postupně si osvojuje správné psaní i/y.
ČJL-5-2-09	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Napíše své hodnocení na vysvědčení.
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	tvoří vlastní literární text na dané téma
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhluje přirozená čísla a využívá zaokrouhlování k odhadům. Odhaduje správnost řešení pomocí vhodného zaokrouhlování. Využívá číselnou osu s různou základní jednotkou k řešení problémů z reálného života. Využívá zaokrouhlování při práci s daty (aritmetický průměr, evidence jevů).
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší slovní úlohy z oblasti financí, rozlišuje mince i jejich nominální hodnoty. Tvoří úlohy v oboru přirozených čísel týkající se všech početních operací. Při řešení slovních úloh užívá logickou úvahu (slevy, zdražování, osobní a rodinné finance, věk).
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Znázorní část celku v případě, že celek je zadán jako kruh (koláč, ciferník), obdélník (čokoláda, čtverečkovaný papír), úsečka (tyč) i počet prvků (kolečka, fazole, bonbony). Určí hodnotu zlomků zápisem s různými jmenovateli (rozšiřuje a krátí zlomek, užívá základní tvar zlomku).
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Chápe pojem procenta.

M-5-1-08	porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Používá celá záporná čísla v sémantickém kontextu, rozumí jejich významu. Zapíše hodnotu opačného čísla k celému zápornému číslu. Vyznačí celá záporná čísla na číselné ose. Provádí aditivní početní operace s celými čísly, určí hodnotu číselného výrazu se závorkami.
M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data	Eviduje velké množství statistických dat, rozhoduje o pravdivosti výroků z reálného života. Třídí data podle dvou/tří kritérií, přehledně zaznamená údaje pomocí Vennových diagramů.
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Čte informace ze sloupcového i kruhového diagramu, porovnává získaná data kvantitativně i kvalitativně. Vyhledá údaje v tabulkách, čte dílčí výsledky z tabulek. Užívá aritmetický průměr k řešení úloh v sémantickém kontextu.
M-5-3-03	sestrojí rovnoběžky a kolmice	Získává další zkušenosti s relacemi mezi dvěma úsečkami (shodnost, rovnoběžnost, kolmost), sestrojí dvojice přímk, které jsou navzájem kolmé/rovnoběžné. Získává zkušenosti s různou vzájemnou polohou dvou přímek (identita, posunutí, otočení). Porovnává velikosti úhlů s pravým úhlem, pojmenuje ostrý a tupý úhel. Seznamuje se s tvorbou přímého a plného úhlu.
M-5-3-04	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Určí obsah rovinných útvarů ve čtvercové síti, používá různé způsoby výpočtu obsahu. Objevuje vztah mezi délkou strany a výškou trojúhelníku, určí obsah pravoúhelníku (čtverce a obdélníku) na bílém papíru. Používá různé jednotky obsahu v reálném kontextu (m^2 , cm^2). Určí délku strany čtverce z jeho obsahu, doplní chybějící údaje u dalších rovinných útvarů.

Učivo:

Skupinové projekty, improvizace. Myšlenkové mapy, časové plány a organizace času. Vedení diáře, prioritizace a úkolů. Pravidelná kontrola pokroku. Fyzické aktivity. Brainstorming, kreativní psaní. Umělecké projekty. Alternativní využití předmětů. Skupinové projekty, improvizace. Diskuse o kulturních rozdílech, spolupráce na projektech. Aktivity na podporu empatie, sdílení zkušeností. Role-playing a naslouchání. Skupinové aktivity zaměřené na týmovou spolupráci. Cvičení na neverbální komunikaci, veřejné mluvení. Diskuse ve dvojicích, naslouchací kruhy. Prezentace, dramatické hry. Hry na řešení problémů, týmové projekty. Volby do studentského parlamentu. Projekty zaměřené na spolupráci s místními orgány. Diskuse o občanských právech, simulace voleb. Přednášky a workshopy s odborníky. Projekty zaměřené na aktivní zapojení do komunity. Diskuse o historických příkladech, praktické cvičení. Prezentace, výměny zkušeností. Mapování, projekty na téma kulturní dědictví. Aktivity na podporu empatie, projekty zaměřené na pomoc druhým. Přednášky, návštěvy komunitních center. Interaktivní workshopy, diskuse. Jazykové projekty. Výzkumné projekty, exkurze do přírody. Historické studie, projekty na ochranu přírody. Laboratorní experimenty, terénní výzkum. Projekty na ochranu ohrožených druhů, exkurze. Diskuse o ekologických problémech, projekty na zlepšení životního prostředí. Recyklační projekty, workshopy. Projekty zaměřené na zlepšení životního prostředí obce, diskuse o ekologii. Analýza problému, návrhy řešení. Analýza chování a sebereflexe. Skupinová zpětná vazba, rozhovory s kamarády. Cvičení na rozpoznání emocí.

6. až 9. ročník

Primární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-9-1-01	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Ověřuje fakta od názorů a hodnocení.
ČJL-9-1-01	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
ČJL-9-1-02	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
ČJL-9-1-03	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
ČJL-9-1-04	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-05	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
ČJL-9-1-06	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Mluví s přípravou i z patra vhodně k situaci.
ČJL-9-1-07	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Připraví prezentaci o tématu.
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Prezentuje výsledky své práce.
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Napíše své slovní hodnocení na vysvědčení.
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Píše dobře strukturovaný text, v němž pracuje v logickém sledu s informacemi.
ČJL-9-1-10	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Napíše své slovní hodnocení na vysvědčení.
ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
ČJL-9-2-03	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Dokáže efektivně využívat vyhledávače pro zjišťování informací a umí si vybrat a používat aplikace, které mu/jí pomáhají při učení.
ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Napíše své slovní hodnocení na vysvědčení.

ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Kultivuje svůj jazykový projev v různých komunikačních situacích.
ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Dokáže efektivně využívat vyhledávače pro zjišťování informací.
ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Zajímá se o nové zdroje informací nebo aplikace, experimentuje s nimi a sdílí své zkušenosti s ostatními.
ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Zajímá se o různé zdroje, z kterých lze čerpat informace.
D-9-1-01	uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
D-9-1-02	uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; navštíví několik muzeí zaměřených na historii
D-9-1-03	orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Orientuje se v hlavních historických epochách.
D-9-2-01	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Seznámí se s některými aspekty života pravěkých lidí.
D-9-2-02	objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Orientuje se v širokém spektru povolání a má představu o povoláních budoucnosti.
D-9-3-01	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Rozumí nutným podmínkám pro výrobu potravin.
D-9-3-02	uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Seznámí se se základy české a světové architektury.
D-9-3-03	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Diskutuje o významu víry a vědy v lidském životě.
D-9-3-03	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Seznámí se základy antické mytologie.
D-9-3-04	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Orientuje se v základech antické civilizace.
D-9-4-01	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Ví o některých změnách, které nastaly na přelomu starověku a středověku.

D-9-4-02	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj Českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Objasní společné historické kořeny slovanských států.
D-9-4-03	vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	vymezení úlohu víry a vědy v životě člověka napříč historií
D-9-4-04	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Má představu o některých aspektech fungování středověké společnosti.
D-9-5-01	vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	Ví, kde mají svůj původ evropské kulturní hodnoty a tradice.
D-9-5-02	vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Orientuje se v různých odnožích křesťanství, včetně jejich historického kontextu.
D-9-5-03	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Orientuje se v počátcích propojenosti současného světa.
D-9-5-04	objasní postavení Českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	objasní postavení Českého státu v podmínkách Evropy v historickém kontextu
D-9-5-05	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	objasní postavení Českého státu v podmínkách Evropy v historickém kontextu
D-9-5-06	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	sezná s některými prvky současných i historických kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek
D-9-6-01	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
D-9-6-02	objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Zná historické příklady velkých změn v myšlení lidí a jak k těmto změnám došlo.
D-9-6-04	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	Chápe rozdíly ve vývoji a úrovni jednotlivých států Evropy a světa.
D-9-7-01	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
D-9-7-02	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Rozumí rozdíl mezi demokracií, diktaturou a totalitou a umí uvést jejich příklady v současném světě i historii.
D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Chápe rozdíl mezi vlastenectvím a nacionalismem.
D-9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Zhodnotí, k čemu vedly a můžou vést antisemitismus, rasismus, nacionalismus a jiné ideologie pracující s méněcenností určitých skupin lidí.
D-9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Zná koncept lidských a občanských práv.
D-9-7-05	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Orientuje se v historickém vývoji Československého státu.
D-9-8-01	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
D-9-8-02	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Ví, že patříme do euroatlantického bloku a přemýšlí o výhodách.
D-9-8-03	posoudí postavení rozvojových zemí	Uvědomuje si rozdělení světa na vyspělý a rozvojový.
D-9-8-04	prokáže základní orientaci v problémech současného světa	prokáže základní orientaci v problémech současného světa
VO-9-1-01	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Zná státní symboly České republiky.
VO-9-1-02	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Ví, odkud pochází, zná pojem vlastenectví, že žádný národ není nadřazený jinému
VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	U konkrétní informace posoudí, zda se jedná o fakt, nebo o názor, oddělí pravdivou, nepravdivou a „názorovou“ část informace.

VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Rozpozná některé argumentační fauly.
VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Má povědomí o tom, že existují dezinformační média, weby, zprávy, kampaně a jak fungují.
VO-9-1-04	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
VO-9-1-05	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
VO-9-1-06	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
VO-9-2-01	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Na základě zpětné vazby od průvodců si dokáže identifikovat oblasti / kritéria pro svůj rozvoj do budoucna.
VO-9-2-02	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Pracuje na sebepoznání.
VO-9-2-03	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Na základě zpětné vazby od průvodců si dokáže identifikovat oblasti / kritéria pro svůj rozvoj do budoucna.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Cíleně a soustavně se věnuje věcem, které ho/ji baví nebo kterým se rozhodl/a věnovat, a dokáže si k nim dohledávat další informace a příležitosti k rozvoji.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Reguluje emoční prožívání tak, aby odpovídalo situaci.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet	Ví, jaké kroky mu/jí pomáhají zvládnout nežádoucí projevy emocí.

	osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Zná řadu spouštěčů svých emocí a snaží se předcházet situacím, ve kterých nemá své emoce pod kontrolou.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Učí se měnit nefunkční vzorce chování při prožívání svých emocí.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Dokáže určit své silné a slabé stránky a přemýšlet o nich.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Dokáže reflektovat, co ovlivnilo jeho/její chování a rozhodování.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Díky záměrné reflexi se učí z různých situací každodenního života, a to i pozorováním druhých.
VO-9-3-01	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
VO-9-3-02	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Sestaví jednoduchý vyrovnaný rozpočet
VO-9-3-03	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
VO-9-3-04	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
VO-9-3-05	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu

VO-9-3-06	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
VO-9-3-07	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu
VO-9-4-01	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
VO-9-4-02	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
VO-9-4-03	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
VO-9-4-04	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
VO-9-4-05	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
VO-9-4-06	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
VO-9-4-07	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
VO-9-4-08	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
VO-9-4-09	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	navštíví orgán státní správy nebo samosprávy

VO-9-4-10	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
VO-9-4-11	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
VO-9-5-01	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Geo - Geopolitické uspořádání světa: Své znalosti principiálních poznatků umí občas využít ve složitějších situacích a vysvětlit je.
VO-9-5-02	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	Pohlíží na budoucnost jako na něco, co může ovlivnit.
VO-9-5-03	objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Začíná cíleně přemýšlet o podstatě a příčinách různých jevů.
F-9-1-01	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Při vaření odměřuje sytké a tekuté látky a počítá poměry.
F-9-1-02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Při pouštění vodních a lihových raket dokáže vysvětlit princip jejich fungování.
F-9-1-02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Chápe, že při ohřevu vody dochází ke zvýšení pohybu částic.
F-9-1-03	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Ví, že láhev plná vody se v mrazničce roztrhne.
F-9-1-04	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Uhodne hádanku o objemu kila peří a kila železa.
F-9-2-01	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Hází s míčem nebo posílá míč s rotací.
F-9-2-02	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Dokáže spočítat průměrnou rychlost tělesa.
F-9-2-03	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Rozumí tomu, že k otevření dveří není důležitá jenom velikost síly. Ale také směr, kterým na dveře tlačí
F-9-2-03	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Při veslování rozumí tomu, že směr plavby závisí také na směru a rychlosti toku řeky.
F-9-3-01	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Ví, že v papinově hrnci se při vyšším tlaku voda vaří při vyšší teplotě.

F-9-4-01	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Ví, že když má někdo menší výkon, dělá stejnou práci déle.
F-9-4-02	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na Životní prostředí	Uvažuje o tom, od koho bude odebírat elektřinu s ohledem na zdroj výroby el. energie.
F-9-5-01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Pozoruje bouřku a sleduje co se šíří rychleji. Blesk nebo hrom.
F-9-5-01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Dokáže navrhnout materiály pro odhlučnění hudební zkušebny.
F-9-5-02	posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na Životní prostředí	Uvažuje o tom, jak škodí hluk v přírodě.
F-9-6-01	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Dokáže rozsvítit žárovku pomocí ploché baterie a nůžek.
F-9-6-03	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Rozhoduje, jak vede el. proud drát a dřevo.
F-9-6-03	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Přemýšlí o tom, proč trojvrstvé okno izoluje lépe než dvouvrstvé.
F-9-6-04	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Vyrábí elektromagnet.
F-9-6-04	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Vysvětluje, proč se otevře elektromagnetický dveřní zámek.
F-9-6-05	využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	Vyrábí periskop z papíru a zrcátek.
F-9-6-06	rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Vyrábí dalekohled z papíru a skleněných čoček.
F-9-7-01	objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Pozoruje model pohybu planet kolem Slunce ve sluneční soustavě.
CH-9-1-02	pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost	Při práci s chemikáliemi jedná obezřetně.

	vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	
CH-9-2-01	rozlišuje směsi a chemické látky	Třídí předložený materiál na směsi a chemické látky???
CH-9-2-02	vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Vyrobí sirup podle receptu
CH-9-2-03	navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Získá sůl odpařením vody ze slané roztoku.
CH-9-2-04	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Zkoumá vlastnosti vody (pH, tvrdost, kyselost)
CH-9-3-01	používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	Kreslí model atomu a molekuly.
CH-9-3-02	orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Studuje periodickou soustavu chemických prvků.
CH-9-4-01	rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	Studují zápis rovnic chemických reakcí.
CH-9-4-02	aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Rozhoduje o tom, která látka může způsobit výbuch.
CH-9-5-01	porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.
CH-9-5-02	orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Dělá výzkum vody z různých zdrojů ve svém okolí. Přemýšlí o tom, jak zlepšit její kvalitu.
CH-9-6-01	rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Zjišťuje dopad uhlovodíkových produktů na životní prostředí (benzín, nafta, plasty)
CH-9-6-02	zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Rozhoduje o tom, jaký zdroj paliva použije pro výrobu tepla v domácnosti.

CH-9-6-02	zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Vybírá z předložených materiálů ty, které jsou produkty průmyslového zpracování ropy.
CH-9-6-03	rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.
CH-9-6-04	uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.
CH-9-7-01	zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Vyjmenuje několik surovin, které po spotřebování nebo znečištění již nelze získat (uhlí, voda, půda)
CH-9-7-02	aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Zpracuje příručku bezpečného chování ve škole.
CH-9-7-03	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Zpracuje příručku bezpečného chování ve škole.
P-9-1-01	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
P-9-1-02	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
P-9-1-03	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
P-9-1-04	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
P-9-2-01	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
P-9-3-02	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
P-9-3-03	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
P-9-4-01	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

P-9-4-03	odvodí na základě pozorování základní projevy chování Živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	odvodí na základě pozorování základní projevy chování Živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04	zhodnotí význam Živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se Živočichy	zhodnotí význam Živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se Živočichy
P-9-5-01	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
P-9-5-02	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
P-9-5-03	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
P-9-5-04	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
P-9-6-01	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
P-9-6-02	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
P-9-6-03	uveď význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	uveď význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
P-9-7-01	uveď příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uveď příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02	na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
P-9-7-03	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
P-9-7-04	uveď příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	uveď příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí
P-9-7-01	uveď příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uveď příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	aplikuje praktické metody poznávání přírody

Z-9-1-01	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
Z-9-1-02	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
Z-9-2-01	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
Z-9-2-02	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
Z-9-2-03	porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
Z-9-3-01	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
Z-9-3-02	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
Z-9-3-03	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
Z-9-4-01	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
Z-9-4-02	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
Z-9-4-03	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Z-9-4-04	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
Z-9-4-05	porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
Z-9-4-06	lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
Z-9-5-01	porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
Z-9-5-02	uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
Z-9-5-03	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Z-9-6-01	vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
Z-9-6-04	lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
Z-9-6-05	uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
Z-9-7-01	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Z-9-7-02	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

Z-9-7-03	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	zapojuje se do společných hudebních aktivit
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	zapojuje se do společných hudebních aktivit a využívá možnosti svého hlasu při komunikaci ve škole i mimo ni
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	zkouší improvizovat, vymýšlí vlastní rytmický doprovod
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	zkouší doprovodit hudbu tancem
HV-9-1-05	orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	vyjádří vlastní pocit z hudebního díla
HV-9-1-06	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	poslouchá hudbu a zařazuje ji do hudebního stylu
HV-9-1-07	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
VV-9-1-01	vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Má zavedené způsoby, jak o věcech, které ho/ji zajímají, sbírat inspiraci a nápady tak, aby se neztratily.
VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
VV-9-1-04	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření

VV-9-1-05	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
VV-9-1-06	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
VV-9-1-07	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
VZ-9-1-01	respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Tvoří pravidla školy, aktivně se na nich podílí, ověřuje jejich funkčnost.
VZ-9-1-02	vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Popíše chod školy a role členů školy, rozpozná chování které komunitu podporuje a které ji narušuje.
VZ-9-1-03	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Uvědomuje si zdravotní rizika nevyváženého stravování, nedostatečného pohybu, psychické nepohody a odpočinku.
VZ-9-1-04	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Posuzuje míru rizika různého chování na zdraví vlastní i zdraví ostatních.
VZ-9-1-05	usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Zkouší si nové volnočasové aktivity a sporty.
VZ-9-1-06	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm
VZ-9-1-07	dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Uvědomuje si zdravotní rizika nevyváženého stravování, nedostatečného pohybu a odpočinku.
VZ-9-1-08	uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěřá se se zdravotním	Zjišťuje zásady zdravého životního stylu a aplikuje je na své vlastní potřeby a možnosti.

	problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	
VZ-9-1-09	projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Sbírá informace o zdravém životním stylu v dospívání.
VZ-9-1-10	samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Uvědomuje si význam volného času pro relaxaci a „dobití energie“.
VZ-9-1-11	respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Získává informace o změnách, které přináší dospívání. Nastavuje svůj vztah k opačnému pohlaví.
VZ-9-1-12	respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Získává informace o etickém chování v sexualitě.
VZ-9-1-14	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Rozeznává manipulativní způsob komunikace.
VZ-9-1-15	projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Bezpečnost v dopravě. Umí samostatně poskytnout první pomoc.
VZ-9-1-16	uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Přemýšlí o tom, jak jednat v různých situacích ohrožení života a zdraví.
TV-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Naplánuje si vlastní pohybovou aktivitu.
TV-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Zúčastní se aktivity ke zlepšení fyzické zdatnosti.
TV-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Naplánuje rozcvičku.
TV-9-1-04	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím;	Uvažuje o škodlivosti návykových látek a jejich negativním vlivu na fyzickou kondici.

	upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	
TV-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Dokáže predikovat možné nebezpečné situace a předcházet jim.
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Účastní se pohybových her.
TV-9-2-02	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Reflektuje sportovní aktivitu.
TV-9-3-01	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Rozumí základnímu sportovnímu názvosloví - trenér, rozhodčí, sportovec, divák.
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Rozvíjí smysl pro fair play.
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04	rolišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Zná základní práva a povinnosti hráče, rozhodčího, diváka, organizátora jednoduché hry (např. brannbal)
TV-9-3-05	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Umí dělat rozhodčího v nějaké hře.
TV-9-3-06	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Účastní se na organizaci turnaje nebo hry.
TV-9-3-07	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
ČSP-9-4-01	provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	Pokud má platební kartu, ví, jak ji používat. Zaplatí v obchodě.
ČSP-9-4-02	ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Získá certifikát k obsluze kuchyňky.

ČSP-9-4-03	správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	Umí samostatně pracovat s běžným nářadím a náčiním.
ČSP-9-4-04	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
ČSP-9-8-01	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
ČSP-9-8-02	posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
ČSP-9-8-03	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
ČSP-9-8-04	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Sekundární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Rozliší hlavní myšlenky v textu.
ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Pracuje se slovy ve větě a v souvětí.
ČJL-9-3-08	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Přemýšlí o rozdílech literárního, filmového a dramatického díla.
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	Rozhoduje o tom, kdy je potřebný přesný výsledek a kdy je možné použít odhad
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	Používá pravidlo pro zaokrouhlování na jednotky a desetiny
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Používá procenta pro vyjádření zlomku
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítka map a plánů	Pracuje s měřítkem mapy

M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Rozdělí úsečku v daném poměru
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Připravuje směsi podle receptu
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Vyjadřuje část procentem
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Počítá cenu zlevněného zboží
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Počítá změny množství surovin pro různé množství vytvářených pokrmů pro školní akce
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Připravuje rozpočet školního jarmarku
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Kombinuje a hledá optimální řešení při plánování dopravy na akce školy
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vytvoří model sluneční soustavy
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vytváří grafy pro různé modelové situace
M-9-2-02	porovnává soubory dat	Porovnává soubory dat
M-9-2-03	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Pracuje s trojčlenkou
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Zapisuje hodnoty do tabulky, vynáší do grafu
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Zapisuje graf lineární funkce rovnicí a naopak
M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích i modelování (skládání papíru, dřívka, geodeska)
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Intuitivně používá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmů kruh a kružnice
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení	Používá v konstrukcích Thaletovu větu

	polohových a nepolohových konstrukčních úloh	
M-9-3-07	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	Slepí z papíru model krychle a kvádrů
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	Slepí z papíru model válce a jehlanu
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Používá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Hledá další možné výsledky a řešení úloh
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší logické a netradiční geometrické úlohy
I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Vyčte data a informace ze záznamů o plnění business plánu.
I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Při práci v semináři vyhledává a interpretuje data ke zpracovávanému tématu.
I-9-1-03	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Při práci se slovními úlohami vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
I-9-1-04	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji
I-9-2-01	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

VO-9-3-06	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
F-9-4-01	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Ví, že když má někdo menší výkon, dělá stejnou práci déle.
F-9-4-02	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Uvažuje o tom, od koho bude odebírat elektřinu s ohledem na zdroj výroby el. energie.
Z-9-1-01	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
Z-9-6-03	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
Z-9-7-02	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

Učivo

Stanovování cílů a pravidelná kontrola pokroku. Technika myšlenkové mapy, časové plány. Role-playing, analýza chování a sebereflexe. Skupinová zpětná vazba, rozhovory s kamarády. Cvičení na rozpoznání emocí. Organizace času: vedení diáře, prioritizace úkolů. Hry na řešení konfliktů, asertivita. Fyzické aktivity. Diskuse o dostupných zdrojích pomoci. Brainstorming, kreativní psaní. Umělecké projekty. Alternativní využití předmětů. Skupinové projekty, improvizace. Diskuse o kulturních rozdílech, spolupráce na projektech. Aktivity na podporu empatie, sdílení zkušeností. Naslouchání. Skupinové aktivity zaměřené na týmovou spolupráci. Cvičení na neverbální komunikaci, veřejné mluvení. Diskuse ve dvojicích, naslouchací kruhy. Prezence, dramatické hry. Simulace konfliktních situací, vyjednávání. Hry na řešení problémů, týmové projekty. Simulace rozhodovacích procesů, scénáře. Diskuse o morálních dilematech, případové studie. Reflexe chování ve skupinách. Volby do

studentské rady a simulace parlamentu. Simulace voleb, diskuse o volebních systémech, simulace demokratických procesů.

Svět v souvislostech

Obsahové vymezení

Z hlediska RVP ZV integruje více vzdělávacích oborů RVP (viz tabulace učebního plánu) a všechna průřezová témata.

Časové vymezení

Svět v souvislostech je předmět pro 2. stupeň. Časové vymezení je vymezeno výše v učebním plánu.

Organizační vymezení

Organizační formou předmětu je **skupinová výuka**.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Svět v souvislostech se v plné šíři uplatní obecné výchovné a vzdělávací strategie ScioŠkoly popsané v obecné části ŠVP.

Průřezová témata

V předmětu Svět v souvislostech jsou realizována průřezová témata a jejich tematické okruhy. Jejich přehled podává následující tabulka:

Průřezové téma	Část průřezového tématu	Tematický okruh	Popis tematického okruhu
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Občanská společnost a škola	Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Občan, občanská společnost a stát	občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Formy participace občanů v politickém životě	volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH		Evropa a svět nás zajímá	rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; Život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH		Objevujeme Evropu a svět	naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; Život Evropanů a styl života v evropských rodinách; Životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH		Jsmo Evropané	kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Kulturní difference	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; Člověk jako nedílná jednotka tělesné i

			duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Lidské vztahy	právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Etnický původ	rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Multikulturalita	multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		Princip sociálního smíru a solidarity	odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se

			podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty
ENVIRONMEN TÁLNÍ VÝCHOVA		Ekosystémy	les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
ENVIRONMEN TÁLNÍ VÝCHOVA		Základní podmínky života	voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
ENVIRONMEN TÁLNÍ VÝCHOVA		Lidské aktivity a problémy životního prostředí	zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí

			(průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
ENVIRONMEN TÁLNÍ VÝCHOVA		Vztah člověka k prostředí	naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování

			jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Stavba mediálních sdělení	příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Vnímání autora mediálních sdělení	identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Fungování a vliv médií ve společnosti	organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a

			jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Tvorba mediálního sdělení	uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematické okruhy receptivních činností	Práce v realizačním týmu	redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Vzdělávací obsah

6. až 9. ročník

Primární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-9-1-01	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Ověřuje fakta od názorů a hodnocení.
ČJL-9-1-01	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
ČJL-9-1-02	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
ČJL-9-1-03	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
ČJL-9-1-04	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
ČJL-9-1-05	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové

	vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
ČJL-9-1-06	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Mluví s přípravou i z patra vhodně k situaci.
ČJL-9-1-07	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Připraví prezentaci o tématu.
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Prezentuje výsledky své práce.
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Napíše reportáž o školním výletu do zahraničí.
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Píše dobře strukturovaný text, v němž pracuje v logickém sledu s informacemi.
ČJL-9-1-10	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Napíše své slovní hodnocení na vysvědčení.
ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
ČJL-9-2-03	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Dokáže efektivně využívat vyhledávače pro zjišťování informací a umí si vybrat a používat aplikace, které mu/jí pomáhají při učení.
ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Napíše úřední dopis.

ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Kultivuje svůj jazykový projev v různých komunikačních situacích.
ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Dokáže efektivně využívat vyhledávače pro zjišťování informací.
ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Zajímá se o nové zdroje informací nebo aplikace, experimentuje s nimi a sdílí své zkušenosti s ostatními.
ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Zajímá se o různé zdroje, z kterých lze čerpat informace.
D-9-1-01	uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
D-9-1-02	uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; navštíví několik muzeí zaměřených na historii
D-9-1-03	orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Orientuje se v hlavních historických epochách.
D-9-2-01	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Seznámí se s některými aspekty života pravěkých lidí.
D-9-2-02	objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Orientuje se v širokém spektru povolání a má představu o povoláních budoucnosti.
D-9-3-01	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Rozumí nutným podmínkám pro výrobu potravin.
D-9-3-02	uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Seznámí se se základy české a světové architektury.
D-9-3-03	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Diskutuje o významu víry a vědy v lidském životě.
D-9-3-03	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Seznámí se základy antické mytologie.
D-9-3-04	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Orientuje se v základech antické civilizace.
D-9-4-01	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Ví o některých změnách, které nastaly na přelomu starověku a středověku.

D-9-4-02	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj Českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Objasní společné historické kořeny slovanských států.
D-9-4-03	vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	vymezení úlohu víry a vědy v životě člověka napříč historií
D-9-4-04	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Má představu o některých aspektech fungování středověké společnosti.
D-9-5-01	vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	Ví, kde mají svůj původ evropské kulturní hodnoty a tradice.
D-9-5-02	vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Orientuje se v různých odnožích křesťanství, včetně jejich historického kontextu.
D-9-5-03	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Orientuje se v počátcích propojení současného světa.
D-9-5-04	objasní postavení Českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	objasní postavení Českého státu v podmínkách Evropy v historickém kontextu
D-9-5-05	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	objasní postavení Českého státu v podmínkách Evropy v historickém kontextu
D-9-5-06	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	seznámí s některými prvky současných i historických kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek
D-9-6-01	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
D-9-6-02	objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Zná historické příklady velkých změn v myšlení lidí a jak k těmto změnám došlo.
D-9-6-04	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	Chápe rozdíly ve vývoji a úrovni jednotlivých států Evropy a světa.
D-9-7-01	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
D-9-7-02	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Rozumí rozdíl mezi demokracií, diktaturou a totalitou a umí uvést jejich příklady v současném světě i historii.
D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Chápe rozdíl mezi vlastenectvím a nacionalismem.
D-9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Zhodnotí, k čemu vedly a můžou vést antisemitismus, rasismus, nacionalismus a jiné ideologie pracující s méněcenností určitých skupin lidí.
D-9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Zná koncept lidských a občanských práv.
D-9-7-05	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Orientuje se v historickém vývoji Československého státu.
D-9-8-01	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
D-9-8-02	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Ví, že patříme do euroatlantického bloku a přemýšlí o výhodách.
D-9-8-03	posoudí postavení rozvojových zemí	Uvědomuje si rozdělení světa na vyspělý a rozvojový.
D-9-8-04	prokáže základní orientaci v problémech současného světa	prokáže základní orientaci v problémech současného světa
VO-9-1-01	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Zná státní symboly České republiky.
VO-9-1-02	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Ví, odkud pochází, zná pojem vlastenectví, že žádný národ není nadřazený jinému
VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	U konkrétní informace posoudí, zda se jedná o fakt, nebo o názor, oddělí pravdivou, nepravdivou a „názorovou“ část informace.

VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Rozpozná některé argumentační fauly.
VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Má povědomí o tom, že existují dezinformační média, weby, zprávy, kampaně a jak fungují.
VO-9-1-04	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
VO-9-1-05	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
VO-9-1-06	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
VO-9-2-01	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Na základě zpětné vazby od průvodců si dokáže identifikovat oblasti / kritéria pro svůj rozvoj do budoucna.
VO-9-2-02	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Pracuje na sebepoznání.
VO-9-2-03	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Na základě zpětné vazby od průvodců si dokáže identifikovat oblasti / kritéria pro svůj rozvoj do budoucna.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Cíleně a soustavně se věnuje věcem, které ho/ji baví nebo kterým se rozhodl/a věnovat, a dokáže si k nim dohledávat další informace a příležitosti k rozvoji.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Reguluje emoční prožívání tak, aby odpovídalo situaci.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet	Ví, jaké kroky mu/jí pomáhají zvládnout nežádoucí projevy emocí.

	osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Zná řadu spouštěčů svých emocí a snaží se předcházet situacím, ve kterých nemá své emoce pod kontrolou.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Učí se měnit nefunkční vzorce chování při prožívání svých emocí.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Dokáže určit své silné a slabé stránky a přemýšlet o nich.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Dokáže reflektovat, co ovlivnilo jeho/její chování a rozhodování.
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Díky záměrné reflexi se učí z různých situací každodenního života, a to i pozorováním druhých.
VO-9-3-01	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
VO-9-3-02	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Sestaví jednoduchý vyrovnaný rozpočet
VO-9-3-03	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
VO-9-3-04	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
VO-9-3-05	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu

VO-9-3-06	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
VO-9-3-07	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu
VO-9-4-01	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
VO-9-4-02	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
VO-9-4-03	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
VO-9-4-04	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
VO-9-4-05	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
VO-9-4-06	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
VO-9-4-07	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
VO-9-4-08	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
VO-9-4-09	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	navštíví orgán státní správy nebo samosprávy

VO-9-4-10	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
VO-9-4-11	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
VO-9-5-01	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Geo - Geopolitické uspořádání světa: Svě znalosti principiálních poznatků umí občas využít ve složitějších situacích a vysvětlit je.
VO-9-5-02	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	Pohlíží na budoucnost jako na něco, co může ovlivnit.
VO-9-5-03	objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Začíná cíleně přemýšlet o podstatě a příčinách různých jevů.
F-9-1-01	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Při vaření odměřuje sytké a tekuté látky a počítá poměry.
F-9-1-02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Při pouštění vodních a lihových raket dokáže vysvětlit princip jejich fungování.
F-9-1-02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Chápe, že při ohřevu vody dochází ke zvýšení pohybu částic.
F-9-1-03	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Ví, že láhev plná vody se v mrazničce roztrhne.
F-9-1-04	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Uhodne hádanku o objemu kila peří a kila železa.
F-9-2-01	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Hází s míčem nebo posílá míč s rotací.
F-9-2-02	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Dokáže spočítat průměrnou rychlost tělesa.
F-9-2-03	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Rozumí tomu, že k otevření dveří není důležitá jenom velikost síly. Ale také směr, kterým na dveře tlačí
F-9-2-03	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Při veslování rozumí tomu, že směr plavby závisí také na směru a rychlosti toku řeky.
F-9-3-01	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Ví, že v papinově hrnci se při vyšším tlaku voda vaří při vyšší teplotě.

F-9-4-01	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Ví, že když má někdo menší výkon, dělá stejnou práci déle.
F-9-4-02	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na Životní prostředí	Uvažuje o tom, od koho bude odebírat elektřinu s ohledem na zdroj výroby el. energie.
F-9-5-01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Pozoruje bouřku a sleduje co se šíří rychleji. Blesk nebo hrom.
F-9-5-01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Dokáže navrhnout materiály pro odhlučnění hudební zkušebny.
F-9-5-02	posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na Životní prostředí	Uvažuje o tom, jak škodí hluk v přírodě.
F-9-6-01	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Dokáže rozsvítit žárovku pomocí ploché baterie a nůžek.
F-9-6-03	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Rozhoduje, jak vede el. proud drát a dřevo.
F-9-6-03	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Přemýšlí o tom, proč trojvrstvé okno izoluje lépe než dvouvrstvé.
F-9-6-04	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Vyrábí elektromagnet.
F-9-6-04	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Vysvětluje, proč se otevře elektromagnetický dveřní zámek.
F-9-6-05	využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	Vyrábí periskop z papíru a zrcátek.
F-9-6-06	rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Vyrábí dalekohled z papíru a skleněných čoček.
F-9-7-01	objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Pozoruje model pohybu planet kolem Slunce ve sluneční soustavě.
CH-9-1-02	pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost	Při práci s chemikáliemi jedná obezřetně.

	vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	
CH-9-2-01	rozlišuje směsi a chemické látky	Třídí předložený materiál na směsi a chemické látky???
CH-9-2-02	vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Vyrobí sirup podle receptu
CH-9-2-03	navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Získá sůl odpařením vody ze slané roztoku.
CH-9-2-04	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Zkoumá vlastnosti vody (pH, tvrdost, kyselost)
CH-9-3-01	používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	Kreslí model atomu a molekuly.
CH-9-3-02	orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Studuje periodickou soustavu chemických prvků.
CH-9-4-01	rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	Studují zápis rovnic chemických reakcí.
CH-9-4-02	aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Rozhoduje o tom, která látka může způsobit výbuch.
CH-9-5-01	porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.
CH-9-5-02	orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Dělá výzkum vody z různých zdrojů ve svém okolí. Přemýšlí o tom, jak zlepšit její kvalitu.
CH-9-6-01	rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Zjišťuje dopad uhlovodíkových produktů na životní prostředí (benzín, nafta, plasty)
CH-9-6-02	zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Rozhoduje o tom, jaký zdroj paliva použije pro výrobu tepla v domácnosti.

CH-9-6-02	zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Vybírá z předložených materiálů ty, které jsou produkty průmyslového zpracování ropy.
CH-9-6-03	rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.
CH-9-6-04	uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.
CH-9-7-01	zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Vyjmenuje několik surovin, které po spotřebování nebo znečištění již nelze získat (uhlí, voda, půda)
CH-9-7-02	aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Zpracuje příručku bezpečného chování ve škole.
CH-9-7-03	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Zpracuje příručku bezpečného chování ve škole.
P-9-1-01	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
P-9-1-02	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
P-9-1-03	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
P-9-1-04	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
P-9-2-01	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
P-9-3-02	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
P-9-3-03	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
P-9-4-01	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

P-9-4-03	odvodí na základě pozorování základní projevy chování Živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	odvodí na základě pozorování základní projevy chování Živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04	zhodnotí význam Živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se Živočichy	zhodnotí význam Živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se Živočichy
P-9-5-01	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
P-9-5-02	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
P-9-5-03	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
P-9-5-04	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
P-9-6-01	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
P-9-6-02	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
P-9-6-03	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02	na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
P-9-7-03	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
P-9-7-04	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	aplikuje praktické metody poznávání přírody

Z-9-1-01	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
Z-9-1-02	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
Z-9-2-01	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
Z-9-2-02	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
Z-9-2-03	porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
Z-9-3-01	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
Z-9-3-02	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
Z-9-3-03	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
Z-9-4-01	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
Z-9-4-02	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
Z-9-4-03	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Z-9-4-04	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
Z-9-4-05	porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
Z-9-4-06	lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
Z-9-5-01	porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
Z-9-5-02	uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
Z-9-5-03	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Z-9-6-01	vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
Z-9-6-04	lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
Z-9-6-05	uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
Z-9-7-01	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Z-9-7-02	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

Z-9-7-03	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
VZ-9-1-01	respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Tvoří pravidla školy, aktivně se na nich podílí, ověřuje jejich funkčnost.
VZ-9-1-02	vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Popíše chod školy a role členů školy, rozpozná chování které komunitu podporuje a které ji narušuje.
VZ-9-1-03	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Uvědomuje si zdravotní rizika nevyváženého stravování, nedostatečného pohybu, psychické nepohody a odpočinku.
VZ-9-1-04	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Posuzuje míru rizika různého chování na zdraví vlastní i zdraví ostatních.
VZ-9-1-05	usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Zkouší si nové volnočasové aktivity a sporty.
VZ-9-1-06	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm
VZ-9-1-07	dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Uvědomuje si zdravotní rizika nevyváženého stravování, nedostatečného pohybu a odpočinku.
VZ-9-1-08	uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Zjišťuje zásady zdravého životního stylu a aplikuje je na své vlastní potřeby a možnosti.
VZ-9-1-09	projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Sbírá informace o zdravém životním stylu v dospívání.

VZ-9-1-10	samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Uvědomuje si význam volného času pro relaxaci a „dobití energie“.
VZ-9-1-11	respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Získává informace o změnách, které přináší dospívání. Nastavuje svůj vztah k opačnému pohlaví.
VZ-9-1-12	respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Získává informace o etickém chování v sexualitě.
VZ-9-1-14	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Rozeznává manipulativní způsob komunikace.
VZ-9-1-15	projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Bezpečnost v dopravě. Umí samostatně poskytnout první pomoc.
VZ-9-1-16	uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Přemýšlí o tom, jak jednat v různých situacích ohrožení života a zdraví.

Sekundární výstupy

Kód	Výstup RVP	Výstup ŠVP
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Rozliší hlavní myšlenky v textu.
ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Pracuje se slovy ve větě a v souvětí.
ČJL-9-3-08	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Přemýšlí o rozdílech literárního, filmového a dramatického díla.
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Rozhoduje o tom, kdy je potřebný přesný výsledek a kdy je možné použít odhad

M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	Používá pravidlo pro zaokrouhlování na jednotky a desetiny
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Používá procenta pro vyjádření zlomku
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Pracuje s měřítkem mapy
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Rozdělí úsečku v daném poměru
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Připravuje směsi podle receptu
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Vyjadřuje část procentem
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Počítá cenu zlevněného zboží
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Počítá změny množství surovin pro různé množství vytvářených pokrmů pro školní akce
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Kombinuje a hledá optimální řešení při plánování dopravy na akce školy
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vytvoří model sluneční soustavy
VO-9-3-06	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
F-9-4-01	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Ví, že když má někdo menší výkon, dělá stejnou práci déle.
F-9-4-02	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Uvažuje o tom, od koho bude odebírat elektřinu s ohledem na zdroj výroby el. energie.

Z-9-1-01	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
Z-9-6-03	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
Z-9-7-02	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

Učivo

Diskuse o ekologických problémech, projekty na zlepšení životního prostředí. Recyklační projekty, workshopy. Projekty zaměřené na zlepšení životního prostředí obce, diskuse o ekologii. Analýza problému a návrhy řešení. Cvičení na rozlišení faktických a fiktivních obsahů. Analýza reklamních a zpravodajských obsahů, diskuse. Analýza mediálních sdělení, diskuse o reprezentativnosti. Srovnání titulních stran. Diskuse o reklamě, tvorba vlastní reklamy. Analýza mediálních sdělení, diskuse o autorském záměru. Analýza jazykových a vizuálních prostředků, tvorba vlastních mediálních sdělení. Čtení s porozuměním, podtrhávání klíčových informací, shrnování textu. Gramatická cvičení, diktáty, opravování chyb. Skládání vět z kartiček, tvorba souvětí, úprava textů. Praktická cvičení, chemické experimenty, kuchařské projekty. Simulace nákupů, výpočty slev, cenové srovnávání. Tvorba papírových modelů, konstrukce 3D tvarů. Řešení geometrických problémů. Řešení slovních úloh a logických úloh, tvorba grafů, porovnávání modelů. Programování. Fyzikální experimenty, praktické úlohy a výpočty času, praktické příklady. Práce s mapami, analýza dat, prezentace informací. Kreativní činnost, digitální technologie. Tvorba grafiky, fotografie, video, animace.

Tělesná výchova

Obsahové vymezení

Tělesná výchova je nástrojem rozvoje pohybových dovedností žáků, osvojování zdravého životního stylu a některých etických norem, které se projevují i v oblasti sportu – například smysl fair play. Předmět směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a na druhé straně k poznávání konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek žáků z pohybu. Žáci jsou vedeni k vědomí nutnosti pohybu pro zdraví.

Vyučovací předmět je tvořen vzdělávacím obsahem oboru Tělesná výchova.

Časové vymezení

Časově je předmět vymezen v učebním plánu.

Organizační vymezení

Předmět tělesná výchova je vyučován ve věkově smíšených skupinkách především ve venkovních prostorech na čerstvém vzduchu. Nemá-li to možné, probíhá v pronajatých tělocvičnách a dalších sportovištích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Inkluzivní přístup: Zajištění prostředí, které je přístupné a přizpůsobené pro všechny žáky bez ohledu na jejich fyzické schopnosti, dovednosti nebo úroveň kondice. To zahrnuje diferenciaci cvičení a her, aby každý žák mohl účinně a bezpečně participovat.

Rozvoj týmové práce: Podpora spolupráce a komunikace mezi žáky prostřednictvím týmových sportů a aktivit. Žáci se učí vzájemnému respektu, podpoře a sdílení úkolů, což rozvíjí jejich schopnost pracovat v kolektivu a řešit problémy v týmu.

Různorodost aktivit: Nabídnutí široké škály sportů, her a cvičení, aby žáci mohli objevovat a rozvíjet své zájmy a dovednosti. To zahrnuje jak tradiční sporty, jako je fotbal a basketbal, tak i alternativní aktivity, jako je jóga, tanec nebo lezení na stěnu.

Reflexe a sebehodnocení: Podpora žáků k reflexi svého vlastního pokroku a úspěchů v tělesné výchově. Žáci se učí stanovovat si cíle, sledovat svůj pokrok a identifikovat oblasti, ve kterých mohou ještě zlepšit své dovednosti a dovednosti. To posiluje jejich schopnost sebeřízení a samoregulace ve vztahu k jejich tělesnému rozvoji a pohybovému chování.

Vzdělávací obsah

1. až 5. ročník

Primární výstupy

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	samostatně se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu	Rozcvička Turistika a pobyt v přírodě Cyklotoulky Zimní pohybové aktivity venku
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	využívá nabízená kompenzační cvičení	Kompenzační cvičení Regenerace Mobilita x Flexibilita
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí	Hygiena a bezpečnost Výživa Základní spolupráce ve hře Pohybové hry v přírodním prostředí
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	je seznámen s postupy první pomoci	Základy první pomoci
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	opravuje sebe samotného při pohybové činnosti, vnímá kvalitu pohybové činnosti u ostatních	Korekce pohybové činnosti
TV-5-1-06 jedná v duchu	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla	Zásady jednání a

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	chování – fair play
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Popis cvičení Základní cvičební polohy Základní tělocvičné názvosloví
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni skupiny žáků	Hry (rychlost-síla-koordinace) Závody Soutěže
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky v kontextu svého vlastního rozvoje	Základní atletické disciplíny
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Práce se zdroji ve sportovním světě Návštěva sportovišť v okolí školy (biotop, cyklostezka, veřejná sportoviště...)
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	plavání
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchary a bezpečnosti	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchary a bezpečnosti	plavecká technika

Vzdělávací obsah

6. až 9. ročník

Primární výstupy

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	pravidelně zapojuje do svého programu pohybové aktivity vlastního výběru za účelem zdravého tělesného rozvoje	Plánování pohybové činnosti Práce s informacemi ve sportovním prostředí Strečink Kompenzační cvičení Základy anatomie pohybového systému Týmové sporty
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program		
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly		
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; volí pohybovou aktivitu i vzhledem ke kvalitě ovzduší ve svém okolí	Vliv drog a jiných škodlivých látek na zdraví
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Zásady bezpečnosti Zásady hygieny Hry v okolí školy
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	tvořivě aplikuje osvojované pohybové dovednosti a posuzuje úroveň jejich provedení	Plánování pohybové činnosti Práce s informacemi ve sportovním prostředí Strečink Kompenzační cvičení Základy anatomie pohybového systému Týmové sporty
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné		

příčiny		
---------	--	--

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	zorganizuje samostatně i v týmu sportovní událost, zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci	Organizace sportovní události
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Sport handicapovaných Ochrana přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Týmové sporty
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Týmové sporty
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Základní zásady hodnocení

Napříč procesem hodnocení výsledků vzdělávání se zaměřujeme na to, aby hodnocení obsahovalo ve vyváženém poměru obě složky:

1. **Sumativní**, kdy by žák měl obdržet (ať již od průvodce, od spolužáků, nebo v rámci procesu sebehodnocení sám od sebe) srozumitelnou informaci, o tom, jak na tom je z hlediska dosahování očekávaných výstupů a kompetencí vymezených tímto vzdělávacím programem,
2. **Formativní**, kdy by žákovi mělo být (průvodcem, spolužáky, nebo na základě vlastního vyhodnocení) srozumitelně doporučeno, kudy se má ve svém vzdělávání dál ubírat tak, aby lépe dosáhl očekávaných výstupů a kompetencí vymezených tímto vzdělávacím programem.

Postupy hodnocení

Je-li to možné a účelné, při začátku každého vzdělávacího období, práce na určitém tématu, projektu, nebo při jinak ohraničené etapě vzdělávání, nastavují žáci společně s průvodci kritéria, podle nichž budou na závěr hodnotit výsledky své práce.

Při hodnocení se pak vychází z předem nastavených kritérií, kdy nejprve žáci, individuálně či skupinově, posoudí, zda předem stanovená kritéria naplnili, a do jaké úrovně. Průvodci dále zhodnotí, zda je jeho pohled na žakovu práci stejný, a případně jej okomentuje či doplní vlastním pohledem.

To platí i pro hodnocení na vysvědčení, které je formulováno jako žákovo sebehodnocení s doplňujícím komentářem průvodce, kde se buďto vyjádří, že s hodnocením žáka souhlasí, nebo doplní svůj pohled, pokud se tento liší nebo je potřeba něco dodat.

Podrobnější pravidla hodnocení

Kompletní pravidla a postupy hodnocení jsou popsány v pravidlech hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, která jsou součástí školního řádu ScioŠkoly.

Přílohy a dodatky:

Dodatek č. 1 ke školnímu vzdělávacímu programu - Vzdělávání ve třídách zařazených do pokusného ověřování kombinovaného vzdělávání

Dodatek č. 1 ke školnímu vzdělávacímu programu

Vzdělávání ve třídách zařazených do pokusného ověřování kombinovaného vzdělávání

Ředitel školy vydává na základě § 5 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) po projednání ve školské radě a v pedagogické radě tento dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu. Změna je trvalý stav - školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, jímž se upravuje vzdělávání žáků, kteří jsou na základě rozhodnutí ředitele školy a souhlasu zákonných zástupců zařazeni do pokusného ověřování obsahu, metod a organizace kombinovaného vzdělávání v základních a středních školách, vyhlášeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen "PO KV").

Tento dodatek stanovuje zvláštní pravidla pro vzdělávání žáků zařazených do PO KV. V ostatním se na jejich vzdělávání použije základní znění školního vzdělávacího programu.

Definice kombinovaného vzdělávání

Kombinované vzdělávání zahrnuje **kombinaci prezenčního a distančního vzdělávání**.

Prezenční vzdělávání se uskutečňuje prostřednictvím standardní denní docházky do školy.

Distanční vzdělávání se člení na:

- a) **synchronní výuku**, kdy se žáci účastní výuky ve stanovený čas na stanoveném virtuálním místě,
- b) **asynchronní výuku**, kdy žáci pracují v jimi zvoleném čase na jim zadáných úkolech.

Vymezení kombinovaného vzdělávání

Kombinované vzdělávání se uskutečňuje pouze v předmětu Další cizí jazyk a to tak, že 1 hodina z celkové dotace 2 hodin týdně v 7. - 9. třídě je realizována formou kombinovaného vzdělávání.

Úprava učiva a očekávaných výstupů dle ŠVP

Výstupy učiva a očekávaných výstupů dle ŠVP nebudou pro žáky v PO KV upravovány. Platí pro ně stejné výstupy jako pro žáky v prezenční výuce.

Platnost

Dodatek vstupuje v platnost dnem vydání.

V Jihlavě dne 1. 9. 2025

Mgr. Petr Kolečkář v.r.
ředitel školy